

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 50 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštnina. Na naročbe brez istodobne vpošiljave naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterstopne peti-vrste po 12 h če se oznanilo tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Pokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadst., upravnništvo pa v pritličju. — Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravištva telefon št. 85.

Rakšen bodi bodoči parlament?

Volilna reforma je postala v zadnjem času najaktualnejše politično vprašanje, s katerim se sedaj intenzivno bavijo ne samo politične stranke in posamni politiki, marveč vsa avstrijska javnost.

Glavna diskusija v časopisju in javnosti se tiče vladnega načrta volilne reforme, ki ga je v glavnih potezah podal ministrski predsednik baron Gautsch v svoji znani novembrski izjavi: v volilno reformo, kakršno hoče izvesti vlada, ni pravzaprav, ako se izvzamejo gotovi ljudje, ki so navdušeni za vsako stvar, naj jo zastopa ta ali ona vlada, nikogar, ki bi bil z njo zadovoljen.

Naravno je torej, da se Gautsch projekt volilne reforme ne le kritikuje, marveč, da se pojavljajo v javnosti najrazličnejše osebe, bodisi da se aktivno bavijo s politikom, ali da se pečejo z njo samo kot diletantje, z novimi projekti, kako bi se naj izvedla volilna reforma, da bi bila v resnici v korist in v interesu države in njenih narodov.

Te dni izide na Dunaju brošura pod naslovom „Oesterreichs Reichsrat, ein Wahlreformvorschlag“, ki jo je spisal znameniti poljski politik c. in kr. komornik Valerian vitez Pieńczykowski.

Gosp. Pieńczykowski nam je iz prijaznosti poslal odtis svoje brošure, ki pride šele tekom prihodnjih dni v knjigotrstvo, na razpologo, da seznamimo svoje čitatelje z njegovim projektom volilne reforme.

V zadnjem času smo čitali po listih razne načrte in nasvete, ki so se tikali volilne reforme, a priznati moramo, da nam niti eden izmed teh ni bil tako simpatičen, kakor projekt g. Pieńczykowskega, ki bi bil, ako bi se izvedel, brez dvoma najuspešnejše sredstvo, da bi parlament redno funkcioniral in kar je glavno, da bi v Avstriji ponehali ljuti narodnostni

boji, ki sedaj pretresajo državo v njenih temeljih in zavirajo njen kulturni in gospodarski razvoj.

Pieńczykowski zastopa mnenje, da bo državni zbor odgovarjal svoji določi in v svojem namenu, odkaznemu mu v § 1. državnega temeljnega zakona o državnem zastopstvu samo v slučaju, ako se pri volitvah v parlament vzame kot temelj splošna, enaka, direktna in tajna volilna pravica, nikdar in na noben način se pa ne smejo pridržati volilni okraj in volilski razredi, marveč vsa kraljestva in dežele naj tvorijo eden sam volilni okraj; ta volilni okraj bi se naj delil v nacionalne kurije, ki bi naj volile po ustavi vsakemu posameznemu narodu določeno število poslancev. Za poslance bi bile izvoljene tiste osebe, ki bi dobile v dotični kuriji največ glasov, dočim bi bili kandidati, ki so dobili za izvoljenci največ glasov, njih namestniki. Volilno pravico bi naj imel vsak moški, kije že izpolnil 24. leto, ne glede na to, kako dolgo stanuje v dotični občini. Volilna svoboda se mora zakonito zaječiti. Avtor pravi doslovno: „zakonita določitev volilnih okrajev nasprotuje temeljnemu principu volilne svobode v Avstriji. Zakon mora vsakemu volilcu nuditi priložnost, da se lahko udeleži volitve s prepričanjem, da bo lahko njegov glas, ki ga bo oddal svobodno po svoji volji, odločilno vplival na izid volitve. Na Dunaju stanujočemu Poljaku, Italijanu, Malorusu ali Slovincu se mora prav takisto dati možnost, da odda svoj za izid volitve določujoči glas v prilog kandidatu poljske, italijanske, maloruske ali slovenske narodnosti. kakor se mora zagotoviti v Zadru ali Kolomeji živečemu Nemcu možnost, da glasuje za poslanca nemške narodnosti. Volilni okraj popolnoma izključuje to možnost. Na Dunaju v prilog maloruskemu kandidatu oddani glas bi pri razdelitvi kraljestev in dežel v volilne okraje nikakor ne mogel odločilno vplivati na izvolitev

dotičnega kandidata. Vsakemu državljanu se mora dati možnost, da si izbere v svobodni volitvi kandidata svoje narodnosti, kateremu poveri svojo pravico, se udeleževati zakonodajalnega dela.

To so v bistvu načela, ki jih zastopa g. Pieńczykowski v svoji gori navedeni brošuri. Dasi je njegov projekt volilne reforme težko izvedljiv, vendar se mu mora priznati, da je zasnovan na takšnih temeljih, ki so predpogoj mirnemu kulturnemu in gospodarskemu razvoju v državi. Ako bi se vol. reforma izvedla po principih, ki jih zagovarja g. Pieńczykowski, bi bila v prvi vrsti odbita ostrina narodnostnim bojem, kar bi bilo napredku in razvoju v državi v neizmerno korist, v drugem oziru pa bi tudi slovanska večina v Avstriji prišla do primerne zastopstva v parlamentu.

Parlamentarni položaj.

Dunaj, 8. januarja. Ker hoče vlada prepustiti moravskemu deželnemu zboru dovolj časa, da reši proračun in druge zadeve v deželni upravi, se skliče državni zbor šele na dan 23. t. m. V zadnji konferenci klubovih načelnikov se je sklenilo, da morata priti najprej na vrsto zakona o zavarovanju zasebnih uradnikov in o regulaciji plač avskultantom.

Volilna reforma.

Dunaj, 8. januarja. Poljski voditelj, ki se mude sedaj na Dunaju, da se dogovarjajo z vlado zaradi volilne reforme, so skrajno ozlovoljeni. Prav lahko se zgodi, da pogajanja z vlado prekinajo ter odpotujejo. Vlada namreč ne obljubi nobeni njihovi želji ugoditi, ker hoče ohraniti Nemcem večino v parlamentu. Poljaki so baje že izjavili, da bodo pod takimi okolnostmi glasovali proti volilni reformi.

Fuzija nemških strank.

Dunaj, 8. januarja. Zadnje dni so se opetovano vršili dogovori za-

radi fuzije Vsenemcev z nemško ljudsko stranko. Smisel za nemško „Gemeinbürgschaft“ pa se je klaverno izkazala, zakaj sporazumljene se je razbilo zaradi neke osebne zadeve.

Kdo bo imel večino v novem parlamentu?

Praga, 7. januarja. Nemški listi so prinesli z vidnim namenom vest, da bo imel parlament, ki bo izšel iz splošnih volitev, 440 poslancev, a med temi bo 225 Slovanov in le 215 Nemcev in Italijanov, dasi bi bilo le pravično, ako bi imelo 17 milijonov Slovanov večino proti 9 milijonom Nemcev. Takoj se je začelo z vladne strani Nemce miriti, da do slovanske večine ne pride, ker se bo varovala nemška posest na ta način, da se za Nemce prikoje manjši volilni okrajji kakor za Slovane. Nemci dobe najmanj 200 mandatov. Italijani imajo že sedaj 19 mandatov, ki jim ne bodo skrčeni. Bilo bi že skupno 219 mandatov, Rumuni pa tudi morajo ohraniti svojih 5 poslancev. In že so Slovani v manjšini. Končno pa je treba pomisliti, da so tako med Nemci kakor med Slovani šteti tudi socialni demokratje, ki bodo ostali zunaj narodnih taborjev, a odločevali bodo kot jeziček na tehtnici.

Kriza na Ogrskem.

Budimpešta, 8. januarja. Grof Apponyi je rekel na volilnem shodu v Nagy Banyi, ako kralj ne verjame, da sedanji parlament izraža narodno voljo, naj se obrne na volilce. Ako vlada ne zaupa sedanjemu volilnemu zakonu, je večina pripravljena, glasovati za volilno reformo na široki podlagi in za razpust državnega zbora, toda le pod pogojem, da kraljeva beseda zajamči, da se bo izid teh volitev smatral za odločilen. Nikakor pa se ne sme pripustiti, da bi se z volilci toliko časa eksperimentiralo, dokler se ne dobi večina po vladni želji.

V peštanskem komitatu je večina članov sprejela predlog, da se naloži

100stotna doklada na davke. Z dohodki se bodo plačevali uradniki, ki jih je vlada odpustila.

Dogodki na Ruskem.

Petrograd, 8. januarja. Vstaja v pokrajinah ob Vzhodnem morju se nadaljuje. Vstasi so razdeljeni v odbore, ki konfiskujejo graščinsko last; vpeljali so dohodninski davek in civilni zakon. Vstasi imajo svojo lastno pošto ter so celo dežele zvezani po telefonu.

Berolin, 8. januarja. Iz Petrograda se poroča, da je Witte zagotovil židovski deputaciji, da vlada ne bo več pripustila preganjati Židov. Povsod, kjer bivajo Židje, so priskrbljene obsežne varnostne odredbe. Vsak poskus, nadlegovati Žide, se bo potlačil v pol ure.

Volitve v francoski senat.

Pariz, 8. januarja. Pri včerajšnjih volitvah v senat je bilo izvoljenih: 27 republikancev, 26 radikalcev, 14 soc. rad. 2 soc. 6 nacional. 16 reacionarjev in 11 progresistov. — Pomembno pri teh volitvah je dejstvo, da so bili zopet izvoljeni vsi senatorji, ki so glasovali za ločitev cerkve od države.

Dopisi.

Iz Lukovice. Opravičeno smo mislili, da je naše pevsko društvo „Zarja“ na Brdu zaspalo. Odkar so izgubili pevovodjo g. Oskarja Deva, ni čuti ničesar več o tem društvu. Mi, ki poznamo razmere, obžalujemo kritičen položaj, kajti društvo je brez učnih in v zaslugo črni kliki tačas tudi brez zadostnih izvrševalnih moči. Z veseljem pa opazujemo, da se je društvo v starem letu prebolelo. Že na Silvestrov večer priredilo nam je veselico s šaloigro „Ne kliči vraga!“, šaljivo pošto in mnogovrstno zabavo, pri kateri je neumorno sodeloval oddelek sl. mestne godbe kamniške. Igra je bila skrbno uprizorjena v splošno zadovoljnost in čast prirediteljem in pisatelju samemu. Vsi prizori so bili napeto zanimivi, končni uspeh velikanski. Vse se je smejalo, dol do največjega filistra. Gospa sodnikova je

LISTEK.

„Mučeniki“.

(Mučeniki. Slike iz naše protireformacije. Napisal A. Aškerc.)

Med narodi, ki silijo iz teme v svetlobo, je bil vedno tudi narod slovenski. Od pamtiveka smo Slovenci skoro neprestano v boju z zastopniki teme. Rimska cerkev potrebuje temo, kajti le v temi se izplača in je mogoč lov na duše. Nacht muss es sein, wo Friedlands Sterne strahlen — to velja v polni meri za zastopnike tistih kulturnih in političnih stremeljenj, ki jih je rimska cerkev zapisala na svojo zastavo.

Slovenci niso nikdar spadali k tistim, ki se dobro počutijo v temi. Naj nas je tudi strašna sila rimske cerkve potisnila ob tla — naše notranje sile so bile vendar jačje in vedno smo z novimi življenskimi silami začeli nov boj.

V teku vekov so se pač menjavali neposredni vzroki in objekti tega boja, preminjali so se cilji in premijala so se sredstva, ali bistvo boja

je izza duhovnih časov do naših dni ostalo vedno tisto.

Največja, najlepša in za vse naše narodno življenje najpomembnejša je bila v tem tradicionalnem boju doba reformacije. Ta velika doba je našla med nami velikih mož in naravnost nečastno je za nas Slovence, da še do današnjega dne nimamo svoje zgodovine te politično in kulturno tako velepomembne dobe in njenega konca.

Reformacija je poživila in pomladila vse pravne sile slovenskega naroda, ustvarila je predpogoje novemu srečnejšemu življenju in ko bi bili Slovenci na takrat ustvarjeni podlagi svoj slovenski kulturni in politični boj naprej gradili, bi bili danes gotovo ravni Čehom, če že ne prvi narod v celi državi.

Po dolgih, ljutih bojih so bili zastopniki reformacijske ideje izvojevali ravnopravnost med rimskim in med evangelijskim veroizpovedanjem. S konvencijo, ki je bila sklenjena v Brucku med kranjskimi, štajerskimi in koroškimi stanov in eni strani in med vladarjem takratne Notranje Avstrije, nadvojvodom Karlom, na drugi strani, so bile pripadnikom evangelijskega veroizpovedanja pripo-

znane v bistvu skoro tiste pravice, kakor pripadnikom rimskega veroizpovedanja in v tem trenutku bi bila že odločena usoda katoliške cerkve na Slovenskem: umrla bi bila za sušico, da je ostal nadvojvoda Karel mož-beseda.

Toda nadvojvoda Karel ni bil prijatelj evangelijske konfesije. Žena njegova je bila fanatično katoliškega mišljenja in je nasprotovala reformaciji, koder in kolikor je mogla, Karel sam je bil le vojščak in nič drugega ter je dal v političnih rečeh nase toliko laglje vplivati, ker je bil po svoji vzgoji jako nagnjen katolicizmu. Tudi konvencijo v Brucku je le sprejel, ker je bil v to prisiljen: stanovni mu niso hoteli dovoliti denarja za vojno, ako ne pripozna ravnopravnosti evangelijske konfesije z rimsko.

Že ko je Karel sprejel pogoje stanov in podpisal konvencijo, je bil njegov trdni sklep, da ne drži svoje obljube. Resnici na ljubo se pa mora pripomniti, da ga niso vodili pri tem le verski nagibi, nego tudi politični. V boju za versko ravnopravnost je bil skrit še drug boj, namreč boj za razširjenje pravic krone. Nadvojvoda Karel je hotel zlomiti moč in veljavo

stanov v notranjeavstrijskih deželah in kar mogoče razširiti pravice krone. V to svrhu je porabil jezuite, ki jih je njegova žena, rojena bavarska princezinja, spravila v Gradec. Nadvojvoda Karla in jezuvite so združili skupni interesi na boj zoper avtonomijo takratnih reprezentantov naših dežel in našega naroda in evangelijskega veroizpovedanja, čigar zaščitniki so bili ti stanov.

Pri nas je razširjeno mnenje, da je bila reformacija zgolj verski boj. Dr. Tomišek je lani pisal, da se Trubar vsaj direktno ni boril za svobodo. Reformacijsko stremljenje je imelo poglavitni namen, izvojevati svobodo vesti in tudi čim večjo politično svobodo v obliki čim večje neodvisnosti od krone.

Komaj je bil nadvojvoda Karel podpisal v Brucku sklenjeno konvencijo, že je začel kazati, da ga ni volja, držati dano besedo. Najprej je začel podpisano pogodbo tolmačiti po svoje, kakor je kazalo njemu in jezuvitom in kršiti posamične določbe te konvencije, dokler se ni celo sprevrnil. V tem besedolomstvu ga je podpiral zlasti papež Gregor XIII. Ta je slovesno izjavil, da nadvojvoda sploh ni imel pravice, privoliti v take

koncesije, kakor jih obsega konvencija iz Brucka in tudi nadvojvoda Ferdinand, ki je bil vzgojen pri jezuitih v Ingolstadt, je ščeval brata zoper protestante. Uspeh tega je bilo najprej sistematično preganjanje protestantov po mestih in trgih. Z ozirom na odpor, na kateri je naletelo to preganjanje, je poslal papež Gregor nadvojvodu večjo vsoto denarja in je deponiral v Benetkah znatno glavnicu, da bi imel nadvojvoda sredstev za eventualen boj zoper protestante. Pritožbe deželnih stanov in njihovih protesti so imeli ravnotako malo uspeha, kakor intervencije različnih protestantskih vladarjev. Nadvojvoda je brezobzirno nadaljeval svoj boj zoper protestante do svoje smrti.

Leta 1596. je prišel na prestol nadvojvoda Ferdinand. Ta fanatični gojenec jezuitov je z ljuto brezobzirnostjo nadaljeval delo svojega brata. Njegovo vodilno načelo je bilo, da naj postane Notranja Avstrija raje puščava, kakor da bi bila protestantska in izvedel je svoje načrte z vso krutostjo in z železno energijo. Ljubljanski škof Tomaž Chrön je bil pri tem delu njegov najzvestejši pomočnik.

(Dalje prih.)

finim čuvstvom in dobrim umevanjem predstavljala „Milko“, hčerko imovitega kmeta in ravno tako je bila gdč. učiteljica kot njegova žena „Polona“ prav izvrstna. Nič manj pohvalno je omeniti gg. Bizjaka, Cerarja in Zorkota, ter — neumornega režiserja g. Drolla. In tako nam je naenkrat med živahno zabavo ušlo staro leto. Staro leto je umiralo, nastala je tema, v duši vseh pa so se z neznanako naglico podili spomini preteklosti. Velicostno so se čuli zvonki udarci — trkanje novega leta — od omizja našega ljubljenskega sodnika g. Žmavca. Se se je razlegal zadnji udarec, ko se je vzdignil g. dr. Senčar ter v vzneseni ter njemu gladki besedi razmotrival vzvišen trenotek, trenotek, ki je nastopil, da si želimo vzajemno srečno novo leto. Zasvetile so zopet luči, oživelo je vse kakor v mravljišču in čestitali smo si drug drugemu k novemu letu. Tedaj pa so nas izvalili ubrani zvoki godbe in vedno in vedno so se sukali čvrsti pari v zdravem veselju. V veseljem srcem smo posebno opazili naše sosede iz Črnega grabna, Moravč in Domžal. Se celo iz Ljubljane in Beljaka so nas počastili. Lepo to. Le tako naprej! V vzajemnosti je moč. Pač pa smo pogrešali več domačih rodbin?! Čuje se, da priredi društvo v kratkem veselico v večjem obsegu. Dolžnost nas vseh je tedaj, da podpiramo to edino društvo in mu pripomoremo do obstanka. Društvo pa kličemo: Le vztrajno naprej!

— k —
Iz Moravč. Božični prazniki so bili za naše klerikalce imenitni. Te stvarce noč in dan fantazirajo, kako mogočni in sveti da so; zato, tako so pravili, se mora v praznikih pripraviti nekaj izvanrednega. In res so naznanjali mnogobrojni plakati, da se na Stefanov dan v kaplaniji inscenira nova igra „Klerikalni zmaja“. Priprave zato so bile velike. Klerikalni organist se je „martral“ mesec dni s svojimi „pastaricami“, katerim je postavil na čelo gospodično iz kavarne. Posebne skrbi in težave je imelo seve še igralno osebje. Šlo se je namreč, kdo naj igra „klerik. zmaja“. Seveda, klerikalni fantje so prebutasti za take vloge, zato so hoteli napraviti v pozorja Johana kašipota. Ta zna, ker je študiran, je rekla gospodična, a samo star je. Njen pogled pa je splaval proti vzhodu, pomislila je... in začelo ji je v duši. Kaj ko bi on... je vzdihnila in sladke nasmehe se ji je zazibal na dražestnih ustih. Teden pozneje si videl v štacuni majhnega študenta okroglega obraza in gospodična je pravila: to je komedijant, ki bo predstavljal „klerik. zmaja“. Prišel je Stefanov dan, klerikalci so bili grozno veseli. Spomnili pa se niso, da je nekatere moravške klerikalce pamet srečala. Blizala se je slavnostna ura, a nihče ne gre gledat v kaplanijo. „To bo škandal“, je mrmral blagajnik Johan in ravno prav mu je prišlo, da se je spomnil laškega žida. To je pomagalo, da se je nabralo nekaj radovednih žensk in otrok. Igra se prične. Pevski zbor je stal v krogu za zastorom, le organista ni od nikoder. Tedaj pa nastane v veži vik in krik. Igralci in gledalci hitijo gledat in kaj vidijo: organist leži na tleh kakor mrtev, ne giblje se in ne gleda. Nastala je pravcata zmešnjava. Gospodična je hotela že po gospoda, ko pridrvi vaški študent in vpije: „Le počasi, saj organist nima božjasti, premagan je le od alkohola.“ Te besede so imele dober učinek; vse se je pomirilo, čulo se je le: mrzle vode! In to so ljudje, na katere so klerikalci ponosni! V klerikalnem društvu se vzgaja sama sirovost, neumnost in nevednost. Tako društvo naj le kmalu zaspi spanje „pravičnega“, želimo mu večni in pokoji. Oni pa, ki se hočete res izobraziti, se pa oklenite marljivo ekonomije in naših narodnih časopisov, da jim zasije zarja boljše kulture in srečnejše bodočnosti.

Zaupni shod ljubljanskih državnih uradnikov.

Dne 5. prosinca t. l. zvečer sklical se je v malo dvorano hotela „Ilirija“ zaupni shod ljubljanskih državnih uradnikov zaradi dominitve za prireditev splošne uradniške skupščine, na kateri se naj vzpričo rapidno naraščajoče draginje v Ljubljani sijajno manifestira za zvišanje dejalnostne doklade oziroma za doseg draginskih doklade tukajšnjemu državnemu uradništvu.

V imenu sklicateljev je pozdravil mnogobrojne zborovalce iz najrazličnejših uradniških pánog gospod c. kr. blagajnik R. Vesel poudarjaje, da je bil skrajni čas, da se je uradništvo vendarle vzdramilo iz tope resignacije in dvignilo svoj glas za zboljšanje nevzdržljivih draginskih razmer.

Pod spretnim predstvom c. kr. finančnega tajnika gosp. P. Jerovca posegli so v zelo stvarno in živahno debato gospodje: ravatelj Šubic in dr. Požar, nadalje profesorja Stritof in Žmavec, ter gg. dr. Rupnik, dr. Kermayner, oficijala

Majer in Rostan. Sklenila se je resolucija, da se v najkrajšem času, vsekakor pa pred otvoritvijo državnega zbora skliče splošni uradniški shod in se je v ta namen volila desetorica gospodov, katerim se je poveril nalog, da po danih direktivah sestavi tozadevni referat.

Ker se je že nekako pred tremi leti podal na pristojnih mestih slični petiti, podprt z neovrženimi številkami in drugimi, kričeče draginske razmere našega po potresu tako hudo prizadetega mesta slikajočimi dati, katera prošnja pa je zbog nenaklonjenosti ministrstev in brezbržnosti naših državnih poslancev dobila varno zavetje v bogve kateri registraturi centralnih uradov, zahtevalo se je vsesplošno, da se prisilijo naši gospodje poslanci, naj se resno pobrigajo za to zadevo in urgirajo nje končno rešitev.

Pri tem se je slišala marsikaka trpka beseda kar se tiče postopanja naših državnih poslancev, ki so le takrat doslužni, ko se gre za njih mandate. Naravnost škandal bi bil, ako bi le-ti zamudili priliko zavzeti se za naše mesto ravno sedaj, ko namerava vlada ex offio pomakniti baje 26 avstrijskih mest v višji razred dejalnostnih doklad.

Ni ravno težko verjeti — da Ljubljana ni med temi mesti. Saj je pretežna večina vseh državnih uradnikov slovenska, ter so ti takorekoč najmerodajnejši sloj med slovensko inteligenco. Zato bodi dvakrat dolžnost naših poslancev, da brezpogojno store potrebne korake!

Svojim prijateljem.

Od različnih strani dobivam pisma, v katerem me moji prijatelji vprašujejo, zakaj ne reagiram na razžalitve, ki mi jih je nanesel „Slovenec“ v dveh svojih noticah.

Tem svojim prijateljem na voljo izjavljam: Perfidna laž je, ko me „Slovenec“ dolži, da sem njegovega belgrajskega dopisnika Šijačkega klevetal. Jaz list, kateremu sem dopisnik, preveč cenim, da bi v njem koga klevetal, da ne govorim o tem, da je klevetanje nečastno sredstvo v borbi s komersibodi — tudi v borbi z notoričnim analfabetom Šijačkim. Tako nečasten more biti edino „Slovenec“ dopisnik, ki je mene klevetal, kar mu lahko dokazem!

„Slovenec“ je dalje ponatisnil nekatera mesta iz nekega pamfleta hrvaškega frankovca Matoša proti meni v belgrajskih reakcijonarnih „Večernjih Novostih“. — Na to izjavim sledeče: Ni se mi zdelo vredno, da bi se spuščal v kakršnosibodi polemiko s človekom, kakor je A. Matoš, o katerem je izšel v uglednem zagrebškem dnevniku „Pokretu“ feljton, v katerem se popolnoma istinito trdi, da je Matoševo edino delo v poslednjem času, da napada kakor besen pes na vsakega, ki njemu ni po volji — a mene more samo veseliti, da nisem simpatičen kakemu hrvaškemu frankovcu. Ta človek je na najinfamnejši način blatil prve ljudi v Belgradu, med katerimi je mnogo uglednih vseučilišnih profesorjev in ima zahvaliti edino izredni toleranci bratov Srbov, da se mu do sedaj še ni pokazala — meja.

In takemu človeku bi odgovarjal? S človekom, s katerim v Belgradu nihče občeovati noče, nego vse beži od njega kot od garjevega psa, bi polemiziral? Kaj zahtevate od mene, ljudje božji? Ali mislite, da nimam drugega dela?

„Slovenec“ imam pa odgovoriti sledeče: Ponatisnil je iz istih reakcijonarnih „Večernjih Novosti“ ordinarno laž; da jaz nisem imel pristopa na kongres jugoslov. književnikov in časnikarjev. Naj si „Slovenec“ uredniki pogledajo „Srbski književni glasnik“ od 15. novembra (stari stil) in tam najdejo v izvestju s kongresa, da sem bil jaz na kongresu tajnik, da sem živahno sodeloval v debati itd. Urednika tega uglednega časopisa sta vseučilišna profesorja gg. Pavle Popović in dr. Jovan Škerlić, ki sta oba bila med sklicatelji kongresa in bodeta gotovo bolje vedela, kaj se je delalo na kongresu, kakor Šijački, ki na kongresu ni smel priti!

„Slovenec“ naj še nadalje ponatiskuje klevete iz „Večernjih Novosti“. To je edini srbski list, katerega „Slovenec“ uredniki čitajo in to je vredno pripomniti. „Večernja Novost“ so docela reakcijonaren list, ki zagovarjajo celo idejo, da bi se organizoval tudi v Srbiji klerikalizem (pravoslaven klerikalizem!), on „Slovenec“ je tudi klerikalen list — „Kud će suza, nego na oko — — —“

To je moj odgovor „Slovencu“, Matošu in Šijačkemu. Ne bi jim odgovarjal, pa so me v prisilili moji prijatelji, katere prosim, da me v bodoče ne izprašujejo, zakaj ne reagiram. Jaz že vem, kdaj je potrebno reagirati in kdaj to ni potrebno.

Belgrad, 4. januarja 1906.

Milan Pint, časnikar.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 9. januarja.

— Petdesetletnica pesnika Antona Aškerc. Danes praznuje eden najmarljivejših in najznamenitejših delavcev na polju slovenske književnosti, pesnik Anton Aškerc petdesetletnico svojega domovini posvečenega življenja. Njegovo delovanje, njegove izredne zasluge, ki si jih je pridobil na polju slovenske književnosti, obširno ocenjevati, ni naš namen, to je naloga naših književnih listov, s polnim pravom pa lahko naglašamo, da se blešči ime pesnika Aškerc v literarni zgodovini slovenski poleg prvih imen. Anton Aškerc je prvi slovenski epik, katerega so že mnogi posnemali, a ga do sedaj še nikdo ni dosegel, in njegove „Balade in romance“ pa „Lirske in epske poezije“ so remekumotvori, pravi biseri, s katerimi bi se upravičeno lahko ponašali največji kulturni narodi. A kar njegova dela najbolj odlikuje, to so velike, vzvišene ideje, katere je pesnik vdahnil svojim umotvorom. „Fraternité, egalité in liberté“, to so načela, ki jih je pesnik zastopal vsedkar, za katere se je boril, odkar je stopil na književno poprišče in katerim je ostal dosledno zvest, dasi so baš zbog tega nafljuteje butali vanj sovražni valovi. Pesnik si je nadel za svrhu svojega življenja — boriti se za pravico in iskati resnice. Aškerc je bil duhovnik in je vestno izpolnjeval dolžnosti svojega stanu. Vkljub temu si pa ni dal vkovati svojega duha v robske spona, da bi se ne smel sam s svojo močjo izpopolnjevati in težiti po resnici-hčerki božji. Koprnel, hrepenel je po resnici in ker je sprevidel, da se stavijo baš v stanu, katerega si je prvotno izvolil, največje ovire tem njegovim težnjam, je slekel kot značajen in dosleden mož svojo svečeniško suknjo, strl spona starih predsodkov in postal laik. Kot tak je postal goreč zagovornik bratstva, enakosti in svobode, v pravem pomenu besede pesnik misli svobodne, katere se blešči kot zvezda vodnica iz vseh njegovih poezij. Pesnik A. Aškerc se ni nikdar udeleževal političnega življenja, a vendar je storil za napredno misel na Slovenskem več, kakor marsikdo, ki stoji morda v ospredju političnega delovanja. Ako torej danes iz dna srca iskreno čestitamo pesniku in književniku Antonu Aškercu k njegovemu jubileju, spominjamo se ga tudi kot odkritega in odločnega soboritelja za napredne ideje z željo, da bi ga nebo še dolgo ohranilo slovenski književnosti in svobodni misli v blagor in čast slovenskemu narodu! Ha мнорая тѣта!

— A. Aškercove pesmi v ruskem prevodu. Glasilo „Slavjanskega blagotv. občestva“, „Slavjanskija Izvestija“, priobčuje v svoji najnovejši 7. številki več dobro uspelih prevodov Aškercovih pesmi iz peresa Sergeja Štejna in N. Noviča. N. Novič je prevedel „Najlepši dan“, Sergej Štejn pa pesmi „Javor in lipa“, „Buddha in Sariputra“, in „Kraljeviča Marka“. — V novejšem času prevajajo Rusi najmarljiveje Aškercove pesmi, da se sme upravičeno trditi, da je izmed modernejših slovanskih pesnikov med Rusi najbolj znan in spoštovan Slovenec Aškerc!

— Po volitvi v kočevskem okraju. Klerikalci skušajo na vsakovrstne načine prikriti moralčen poraz, ki so ga doživeli s Šukljejem. Na vse to besedičenje odgovarjajo najbolje številke. Pri zadnji volitvi leta 1901. je bil izvoljen Pakiž od vseh strank. Boj je bil takrat med Višnikarjem in med Jakličem. Kočevci so glasovali za Višnikarja, ki je dobil 1189 glasov, Jaklič pa je zmagal s 1553 glasovi. Zdaj so Kočevci odpadli in niso glasovali za Drobniča, kar je na shodu v Kočevju Loy utemeljeval s tem, kako je narodno-napredna stranka postopala v zadnjem zasedanju deželnega zbora in zlasti s tem, da se je župan Hribar izkazal kot nasprotnik kočevske bolnice. Ko bi bil Drobnič dobil sedaj kočevske glasove, kakor jih je Višnikar dobil leta 1901., bi bil

sijajno zmagal. V koliko so klerikalci nazadovali, to svedoči številk. Obskurni Jaklič je dobil še 1553 glasov, Šuklje pa le še 1063 — torej so klerikalci nazadovali za 510 glasov, in sicer za 510 slovenskih glasov, kajti Jaklič je dobil ravno tako malo kočevskih glasov, kakor sedaj Šuklje. Spričo temu dokazu s številkami je pač nepotrebno izgubljati še kaj besedi zaradi „Slovenčevih“ obupnih zavijanj.

— Nesramnost. Gosp. dr. Konrad Vodušek se je za šest mesecev preselil v Trst, poglavito zaradi tega, da se praktično izvežba v italijanskem jeziku. V Trstu je vstopil v pisarno dr. Pretnerja. To je popolnoma privatna stvar. „Dihurjev“ naslednik pa pravi, da je šel dr. Vodušek na mesto odvetnika dr. Staniča, ki se je preselil na Dunaj. Z ozirom na zadnjo pravdo dr. Staniča, je v tej navidezno nedolžni notici novega „Dihurja“ precej perfidnosti in zlobe, ki se pa zna dr. Tumi ali dr. Ravniharju slabo izplačati.

— Freibler so imeli delavci na Jesenicah dne 5. t. m. pred sejo občinskega odbora. Neki gostilničar je imel nalog, dati demonstrantom vse zastoj, in res so se ti pred sejo pošteno napili „Freibiera“ in „fuzelna“, kakor so sami trdili, razen tega je imelo delavstvo plačano „schicht“, čeprav niso delali v tovarni. Dotičnega preiskovalnega sodnika, ki bo preiskoval nasilstva z dne 10. decembra 1905 in 5. januarja 1906, opozorimo tudi na to dejstvo, za katero je odgovoren g. Lukman sam.

— Neil! se je slišalo klicati dvakrat iz „ljudskega parlamenta“, kakor ga imenuje famozni fajmošter Zabukovec. Ajmohtarji in socijaldemokratje, farji in protestantje, vse je bilo tisti dan združeno kot „ljudski parlament“ na Jesenicah. „Ach wai!“ bo klical Zabukovec v špekamri, ki se je na ljubljanskem žabljeku za njega ravnokar določila. Nr. 100 v I. nadstropju na desno.

— Güte Österreicher. Wir wollen Oesterreicher bleiben, je govoril g. Karel Lukman v zadnjem zasedanju dež. zbora. Pod njegovim zaščitom pa se širi na Jesenicah protiaavstrijsko gibanje. V prejšnji kantini so nekoč zopet peli: „Die Wacht am Rhein“. Navzočen je bil tudi tovarniški uradnik Lazar, rodom Slovenec. Ker ni hotel vstati in pomagati pri petju, so ga vrgli navzoči na tla, hodili in skakali po njem ter ga končno vrgli pri vratih na cesto. Pri zadnjem pangermanskem nastopu „Turnvereina“ na Jesenicah pa so se izzivali slovenski kmetje in ker so se uprli temu, so Lukmanovi uradniki klofotali pri belem dnevu popolnoma mirne Slovence. Anekdoti iz „Gedenkbucha“ v kantini prijavimo prihodnjič. Toliko za danes, da bo deželna vlada v Ljubljani vedela, kakim ljudem posvečava komisar Schitnig vse svoje delovanje in skrivno rovanje.

— Visoko c. kr. deželno vlad kot patrona naše fare in ljubljanskega škofa opozarjamo na dopis iz Starega trga pri Ložu v št. 1. letošnjega „Notranjca“.

— Poštne vesti. Pomožni uradnik Alojzij Tomažič v Podgradu je imenovan poštarjem v št. Jerneju, pomožni uradnik Artur Grosić v Pulju pa poštarjem v Brioni.

— Oratorijska koncerta „Glasbene Matic“. Navedemo naj nekaj časnih ocen Bossijeve „Visoke pesmi“ naznamenitejših listov, koder se je že izvajala. „Leipziger Tageblatt“ piše: Bossijeve glasbe je iznenadne lepote, polna žareče moči, pri tem na lirskih mestih kipečega blagoglasja in neopisne lepote v izrazu... Taka dela je treba zopet in zopet izvajati, da prodre razumevanje širše kroge. — „Leipziger General-Anzeiger“ imenuje Bossijena enega izmed najznamenitejših laških skladateljev sedanjega časa in „Visoko pesem“ zelo posebno, umetnosti polno delo. V raznih zborih in osobito tudi v baritonskih in sopranskih solih se dobe blesteče partije in sijajnozvočni efekti. Sploh je glasbeno-slikarska in barvepolna okrasba dela zelo zanimiva. Najvišja polifonska krasota je razvita pri orisu spreveda kronanega kralja Salomona (v 3. delu).

Poprej se pomenljivo odlikujea orkestralni intermezzo in patetika v himni. Tudi sicer skladatelj na mnogih krajih kaže blesteče bogastvo svoje kontrapunktične in umetnosti v ozalšanju. — „Leipziger Neueste Nachrichten“: Izpodbude, ki so jih stari umetniki v harmoničnem obziru nevedoma tako obilno dajali, morebiti še nihče ni tako dosledno izrabil nego Bossi. V melodiji razpolaga nad bogatim virom iznajdljivosti. V ostalem pa temelji njegova muzikalnična zgradba na Wagnerjevi podlagi: zelo malo sklenjenih oblik, simfonična izvedba orkestra in uporaba vodilnih motivov. Njegov kolorit ima vse mlike modernega impresionizma: poleg temno-fantastičnih barv barve najintenzivnejše svetlobne moči in mešanja neopisno mističnega učinka, kakor n. pr. glasbena slika na koncu dela, kjer lahni harfni toni kot kaplje padajo v zvoke globokega soprana in oboe.

— „Visoka pesem“ Bossijeve („Canticum canticorum“), ki se bo v oratorijskih koncertih „Glasbene Matic“ izvajala, se dobi v klavirski opravi s tekstom v trgovini g. Schwentnerja v Prešernovih ulicah. Istotam se dobivajo tudi male knjižice, ki obsejajo razlago skladbe z natančno natiskanimi motivi in glavnimi mislimi. Vsem muzikalnim obiskovalcem koncertov priporočamo, da bero to malo knjižico, ker si bodo s tem razumevanje prekrasne skladbe zelo olajšali in muzikalni užitek neprimerno povečali. Povsod, kjer se je to delo do sedaj izvajalo, so časopisi pisali, da je Bossijevo delo tako krasno, globoko mišljeno in genialno, da ga je treba dvakrat, trikrat in še večkrat slišati in da se užitek pri opetovanem poslušanju vedno množi. Bossi je nov glasbeni velikan!

— Pevske vaje pevskega zbora „Glasbene Matic“. V sredo, dne 10. t. m. sta zadnji ločeni vaji, in sicer za ženski zbor ob pol 6., za moški zbor ob 8. uri zvečer, obakrat v „Glasbeni Matici“. Častiti pevci in častite pevke se naprošajo, da pridejo sigurno. Pri tej priliki se naznani tudi definitivna določitev časa glede vaj z orkestrom.

— „Splošno slov. žensko društvo“ priredi v petek, 12. t. m., ob polu osmih zvečer v „Mestnem domu“ splošno pristopno predavanje. Predaval bo g. prof. Milan Pajk o stari grški umetnosti in bo svoje predavanje ilustroval s skiopričnimi slikami. Predavanje o snovi, pri nas, žal, še tako malo obdelani, bo vrlo zanimivo, vsled česar se je pač nadejati, da se ga bode slov. občinstvo udeležilo v čim največjem številu.

— Koncert pevskega društva „Ljubljane“. Pevsko društvo „Ljubljane“ je priredilo preteklo soboto v veliki dvorani hotela „Union“ prvi svoj letošnji koncert. Doslej nismo bili navajeni, priznavamo to odkrito, da bi nam bila „Ljubljane“ nudila pri svojih koncertih kak posebni umetniški užitek, zato smo bili v soboto tembolj prijetno presenečeni, da so se vsi koncertni komadi proizvajali z eksaktnostjo, kakršno smo imeli doslej priliko opazovati edino pri prireditvah „Glasbene Matic“. Pevovalj g. Benišku je čestitali, da je umel — rekli bi — iz preje surovega pevskega materiala vzgojiti pevski zbor, ki z uspehom lahko proizvaja še tako težavne glasbene točke. Zbor je pel Vogričevo „Lahko noč“, Novakovo „U ljtni suton“ in Zajčovo „Dolazak Hrvata“ — precizno in lepo ter se je potrudil, da je bilo petje primerno niansirano. Ipavčevo „Prošnjo“ in Hladkovo „Ukazi“ je pel osmerospev ubrano in tempermentno. Kot solist je nastopil basist slovenskega gledališča g. Betetto. Pel je arijo kneza Gremina iz opere „Evgenij Onjegin“. S svojim močnim obsežnim basom in dovršenim petjem je izzval, kakor lani v operi, ko je igral vlogo kneza Gremina, vihar priznanja, ki ni preje ponehal, dokler ni ponovil arije. G. Betetto je kot pevec neprecenljive vrednosti, zato bi bilo potrebno, da se stori vse, da se ga tudi v bodoče obdrži v Ljubljani in ohrani zlasti slovenskemu gledališču. Vilharjev samospev „Mornar“ je pel g. Bukšek in žel za svoje petje splošno priznanje. Po koncertu je bil ples, ki je trajal do ranega jutra. Dasi je bila vstopnina za ljubljanske razmere silno visoka, je došlo vkljub temu na koncert izredno mnogo občinstva.

— III. velika mednarodna maskarada se vrši letos 25. februarja in jo priredi „Strokovna akademija v Ljubljani“. Pripravljalne plesne vaje se vrše vsako nedeljo od 2.—6. ure popoldan in vsako sredo zvečer od 8.—10. ure. Letos se bode plesalo tudi zelo priljubljen slovenski ples „Beseda“. K vajam ima vsakdo pravico.

— Dalje v prilogi.

— **Rodbinski večer.** Piše se nam: Povodom imenovanja svojega velečislana načelnika, g. E. Gutmanna, višjim nadzornikom, je priredilo ljubljansko južnoželezniško uradniško osebje 5. t. m. vrlo uspešno rodinski večer, katerega so se udeležili polnoštevno uradniki s svojimi obitelji. Slavnost so počastili s svojim posetom tudi gg.: ljubljanski župan Hribar, poveljnik c. in kr. pehotnega polka št. 27, polkovnik Vučetič s sotnikoma Benešem in Zalmanom, sanitetni svetnik dr. Eisl, zdravstveni nadzornik dr. Strgar, poštni ravnatelj Carli, višji poštni kontrolor Tomažič, odvetnik dr. Hribar, lepo čisto postajnih načelnikov s proge ter mnogo ces. kr. državnih in južnoželezniških uradnikov. Preko sto oseb je polnilo sijajno okičeno dvorano in vsa družba se je skoro vdala neprisiljeni, krasni zabavi, katero je še povičevala godba na lok c. kr. pehotnega polka št. 27 z res mojstrskim sviranjem ter vrli domači železniški uradniški kvartet z eksaktnim petjem. Sredina vsega zanimanja je bil, seveda, slavljeneč, načelnik postaje in višji nadzornik g. Gutmann sam, čigar delovanje in zasluge je v svečanem govoru vnešeno orisal oficijal g. Pahor in katerega so s presrečnimi zdravicami odlikovali tudi že župan Hribar, polkovnik Vučetič, mnogo drugih gospodov in imenoma navzočih dam gospa Potočnikova. Od predstojnih uradov je došlo več brzojavno občinstvo. Kuhinja in klet restavraterja g. Šraja je nudila, kakor vedno tudi to pot najizbornejo jed in pijačo.

— **Samonemška dopisnica.** Poročila smo, da je v poštni filijalki v Mahrovci hiši bila nekemu gospodu dana samonemška dopisnica, dasi je zahteval dvojezično. Od prizadete strani se nam poroča, da sta pač bili nekemu dečku pomotoma dani dve samonemški dopisnici, da pa ni ničesar rekli in da bi bil brez vsakega zadržka dobil dvojezični, če bi jil bil le zahteval.

— **I. društvo hišnih posestnikov** ima jutri, 10. t. m., zvečer v mali dvorani „Union“ svoj redni občni zbor. Natančneje pove današnji inserat.

— **Pevskemu društvu „Ljubljana“** je pristopil kot ustanovnik z zneskom 50 K gosp. Alojzij Zajc, veletržec z vinom v Spodnji Šiški. Živel!

— **Nadaljevalni tečaj za učitelje na Grmu** se bo vršil od 2. do 11. aprila in sicer za vinorejce, kletarstvo in uporabo sadja.

— **Tamburaški klub „Šiška“** priredi, kakor vsako leto, svojo običajno veselico v nedeljo, dne 14. jan. v salonu Koslerjeve zimske pivovarne. Na raznovrstnem sporedu je razen plesa še srečolov s krasnimi dobitki, koriantoli - korzo, šaljivo pošto itd. Vstop je 25 novčičev za osebo, začetek je ob 8. uri zvečer. Odbor se cenjenemu občinstvu toplo priporoča za tako mnogobrojen obisk, kakor prejšnja leta. Vabila so se začela že razpošiljati. Ako mogoče kateri izmed njih, ki bi radi prišli na veselico, pa ne bi dobili slučajno vabila, naj nam blagohotno odpuste, ter jih tem potom vabimo na veselico kar najsrčneje.

— **Poziv na javno dražbo loveške pravice v Domžalah.** 30. t. m. ob 9. uri dop. se bode pri okrajnem glavarstvu v Kamniku vršila javna dražba loveške pravice v Domžalah. Doslej so imeli Tirolci to pravico, katero jim je hotel domžalski župan v znanem klečepastvu podaljšati. Narodna zavednost zahteva, da dobe Slovenci to pravico v roke, zato pozivljamo slovenske lovece, da se te javne dražbe udeležijo. Domačini Slovenci jim pojdejo povsod na roko in lov v domžalski okolici je vsakega loveca docela zadovoljil, zato ga pa Tirolci drže tako trdovratno v svojih pesteh.

— **Mengeškega kaplana** zelo bode ondota podružnica družbe sv. Cirila in Metoda, ker dela uspešno konkurenco njegovemu izobraževalnemu društvu. Na sv. Štefana je ta podružnica, kakor se nam piše iz Mengša, napravila božičnico, o kateri je moral kaplan brž poročati v „Slovenca“. Da bi resnično poročal, ne bi bilo pripravno za „Slovenca“ in bi najbrž tudi ne sprejelo uredništvo takega dopisa, zato se je bilo treba lagati. In kaplan je lagal, da je zasrdelo krogokrog. Odgovarjati na podlosti in zavijanja se ne izplača, povemo le toliko: Na naši božičnici so bili sami dostojni ljudje, med njimi tudi finančna straža in orožništvo. Plesalo se je, hvala Bogu, dovolj in ni treba kaplanu prav nič stavovati jezika, da ni bilo deklet. Bila so, sama poštena dekleta, ki nam jih je kaplanek nevoščljiv, da niso v Martini družbi. Sicer pa le kašljajte, izkašljali se boste!

— **Otrok se je zadušil.** V petek se je zadušila v Zagorici pri Litiji hči zidarja Ivana Vidergerja. Iz peči

se je kadilo tako, da je bila vsa soba polna dima in da je zahteval ta človeško življenje.

— **Telovadno društvo „Sokol“ v Idriji** naznanja, da ima svoj občni zbor 14. t. m., ne pa 13., kakor je bilo napačno naznanjeno.

— **Značilna obsodba.** Pri okrajnem sodišču v Idriji je bil zopet obsojen vodja idrijskih socialnih demokratov, Anton Kristan, radi razžaljenja časti na 100 K globe. Tožila sta ga to pot rudniška delavca Ignacij Modrijan in Jakob Kavčič, prvi radi tega, ker ga je Kristan pošiljal na Studenec med norece, drugi pa, ker mu je ravnatelj Kristan na javnem shodu nadel vse polno lepih primikov, kakor gadja zalega, denuncijant, modras itd. Modrijan je baje nekoč rekel, da bi po vpeljavi obene in enake volilne pravice pridobili vso oblast klerikalci, morda da bi bil izvoljen tudi kak socialnodemokratski agitator. Kavčič pa si je upal vprašati na javnem shodu ravnatelja Kristana, bo-li tudi on na dan splošne stavke, 28. nov. l. l., žrtvoval svoj zaslužek običnemu konsumnemu društvu, kakor bodo tudi delavci morali žrtvovati svoj zaslužek. S tem sta si imenovana nakopala hudo jezo Kristanovo in počastil ju je s svojo surovostjo. Pa časi so minuli, ko je smel Kristan svoje politične in osebne nasprotnike najgrše sramotiti, zato pa bo svoje nebrzdane osebne napade drago plačal, če ne bodo zopet pokrili Kristanove sodnijske troške socialnodemokratski pristaši, kojim se zna Kristan tako izvrstno predstavljati kot velikega političnega mučnika. Značilno je pač, da vodja proletarcev najgrše sramoti pripadnike delavskega stanu, še značilnejše pa je dejstvo, da se že najdejo delavci, ki ne klonajo svojega tilnika pred Kristanovim terorizmom, ampak zahtevajo za sramotenje zadoščenja.

— **Potrjenje učnega načrta za deško meščansko šolo v Postojni** za šolsko leto 1906/07 je izdalo naučno ministrstvo. Šola bo imela tri razrede.

— **Grozen kazenski čin v Sežani.** Pod tem naslovom smo priobčili 4. januarja po „Edinosti“ posneto notico, v kateri se je vsaj od strani slikalo nametništvenega koncipista g. V. Treota kot vnetega zatiralca slovenskega naroda. Z ozirom na to se nam piše iz Sežane, da g. Treo s svojim nastopanjem v službi in izven službe v Sežani in okraju in dal nikoli niti najmanjšega povoda v narodnem oziru, da bi se mogli ondodni ljudje proti njemu pritoževati. S strankami obče in uraduje v njihovem materinem jeziku.

— **Kako je slovenščina potrebna.** Ptujski „Štajerca“, oboževatelj ptujskega župana Orniga, ve vedno veliko povedati o silni važnosti in potrebi znanja nemškega jezika. Kakor je pa razvidno iz predzadnjega „Štajerca“, je za ptujske Nemce slovenščina tako krvavo potrebna, da brez nje ne morejo izhajati, če si nočejo škodovati. Pred seboj imamo dva razglasa in sicer okrajnega zastopa ptujskega in mestnega urada ptujskega. Pri obeh je podpisan pristni German in slovenščine Ornig, kateremu lahko po njegovem receptu zakličemo: Kaj se šopiriš s slovenščino, govori in piši nemško, slovenskega jezika tako ne boš pozabil! Štajerski nemškutar zna slovensko, kadar hoče od Slovencev kaj dobiti. Dolžnost Slovencev je, da brez izjeme in povsod govore in pišejo slovenski in Nemci, bodisi tuintam, bodo kmalu znali naš slovenski jezik in ne samo, kadar potrebujejo naše pomoči. Če je Nemec toli ponosen, da v slovenski deželi noče govoriti slovenski, bodi še Slovenec, da v svoji domovini ne bo hotel nemški. Vdati se bo moral Nemec, ker je privezan na nas; če se pa noče, naj pobere svoje reči in odroma z njimi od nas.

— **Potovalna knjižnica za obmejne Slovence na Štajerskem** se snuje in ker je podjetje eminentne važnosti za ohranitev in okrepitev slovenskega življa, priporočamo svojim cenjenim čitateljem, da podpirajo to akcijo s knjigami ali tudi denarnimi prispevki. Podlistki v „Slovenskem Narodu“, „Slovensko-nemška meja na Štajerskem“ so morali odpreti vsakemu Slovencu oči, v kaki nevarnosti se nahajajo naši bratje na Štajerskem. Zaupniki za poslovanje knjižnice so že v mnogih krajih pridobljivi. Darila in knjige se naj blagovolijo poslati na naslov: „Jožef Krajnc, kaplan, Sv. Peter nižje Maribora.“

— **Stroge odredbe glede plesa** je izdala koroška deželna vlada. Na deželi znaša pristojbina za dovolitev plesa 10 K, ki se sme zvišati na 100 K. Razen tega je treba plačati še 4 K kolekovine. Občinski odbor pa sme v gotovih časih ali pri posebnih okoliščinah prepovedati ples. Plesa se smejo udeležiti le fantje in dekleta od 16. leta naprej, a še to vedno v družbi postavnih namestnikov ali od teh določenih oseb, ki morajo biti polnoletne. Za izvrševanje te določbe so pod kaznijo odgovorni

gostilničarji, vodje in podjetniki plesa ter postavni zastopniki otrok. Razum tega so še mnoge določbe, ki utesnujejo sedanjost prostost plesa. Klerikalni veter piha čedalje močnejše...

— **Odročeno odobrenje.** Municipalna delegacija v Trstu je imenovala Italijana Verroija iz Turina (!) za načelnika tržaške požarne brambor. Namestništvu se je pa to prijateljstvo tržaških Lahov do onih iz kraljestva zdelo že nekoliko predebela, pa je odreklo odobrenje. V sled te vlada med tržaškim italijanstvom velika poparjenost.

— **Slovenskemu jeziku pravice!** Neki mož v Savinjski dolini je dobil od okrajnega glavarstva v Celju poziv k razpravi v nemškem jeziku; mož je poziv trikrat vrnil z opazko, da mu je oblast dolžna poslati slovenski poziv, ker nemškega ne ume, na kar je prišlo slovensko povabilo. Ko se je mož podal nato na glavarstvo, nagovarjali so ga vsi po nemško in neko človeče se je oglasilo celo z impertinentnimi besedami: Den Kerl werden wir einsperren. Nemška gospoda še vedno misli, da smo v srednjem veku, v dobi tlačanstva, ko je bil za naše ljudi samo bič. A motijo se krvavo! Slovenskemu jeziku zahtevamo pravice in preje ne bo miru, dokler se ne bo spoštovalo nas in našega jezika!

— **Narodna čitalnica v Žalcu** ima svoj sedmi občni zbor z običajnim dnevnim redom soboto, dne 13. t. m. ob 8. oziroma 9. uri zvečer v gostilni Hausenbichler.

— **Koncert s predstavo in plesom** je priredilo hrvatsko pevsko društvo „Lovor“ v Opatiji na Silvestrov večer. Predstavljal se je igra „Ne kliči vraga“, ki se je izborna obnesla. „Lovor“ je mojstrsko pel hrvatske, slovenske in ruske pesmi in žel obilo pohvale zato. Ples je trajal do ranega jutra in se je mladi svet do sitega narajal. Drug večer, na Novega leta dan, je predsednik „Lovora“ povabil na prijateljski večer člane in prijatelje društva. Izreklo se je precej priznanih besedi glede „Lovora“, ki je ta večer zapel več lepih pesmi v splošno zadovoljnost vseh navzočih. Hrvatje in Slovenci v Voloski in okolici pridno napredujejo, kar se mora z veseljem priznati. Ko bi Slovenci drugod tako čuječe stali na braniku svoje domovine, ne bi padala slovenska zemlja v pest predzemu Nemcu in Lahu.

— **Nesreča na motociklu.** V nedeljo se je peljal trgovec M. Gelles iz Opatije z igralko Alsbach v dve uri oddaljeni kraj Medveje. Že blizu Medveje je vozil Gelles tako nespretno, da je zadel ob kamen ter da sta oba padla na tla. Igralka je butnila ob kamen z glavo tako nesrečno, da je včeraj umrla, Gelles je pa le neznatno ranjen.

— **Kaj store češki profesorji za svoj narod.** V minulemu letu so priredili češki profesorji v 130 mestih na Češkem 360 gredavanj, v 70 krajih na Moravskem pa 140. Na vseh predavanjih je bilo mnogo poslušalcev. Profesorji so priredili svoja predavanja, ne da bi prejeli za to kak honorar. Iz nizke vsakokratne vstopnine so se jim povrnilo samo potni stroški.

— **„Minimax“, ročni gasilni aparat.** Kakor znano, je gđ. Klotilda pl. Schreiner, sestra člana gosposke zbornice dr. Mavricija viteza Schreinerja v Gradcu 3. januarja t. l. ponoči v stanovanju postala žrtev nastalega in hitro se širkega sobnega požara. Opozarjamo na današnji inserat tukajšnje direkcije družbe za gradnjo aparatov „Minimax“, na Starem trgu št. 19, in to tembolj, ker je pripravnost tega aparata dokazana že s tem, da so ga uvedli na vseh posvetih visoke in prejšnje gospode, dalje na vseh železnica in njih skladiščih, dalje pa tudi že na Kranjskem skoro vsi graščaki in tovarničarji, industrijci, trgovci in zasebniki. „Minimax“ je do konca decembra 1905. že 1301-krat zabil zabranil požar in bi ga kot potrebne mobilije zaradi osebne in svojevarnosti ne smelo manjkati nikjer, osobito še, ker poleg priročnosti in neznatne teže nudi še to veliko prednost, da lahko ravna jo z njim tudi slabotne osebe in kakor se nam poroča, celo otroci.

— **Mednarodna panorama.** Ta teden je razstavljeno sloveče in bogato nemško trgovinsko mesto Lübeck, nadalje mesto Rostock in zanimiva morskala kopališča, kakor Warnemünde itd. Posebno mesto Lübeck ima premnogo zgodovinski-slabnih stavb in drugih zanimivosti v mestu in v svoji idilni okolici. Prihodnji teden se razstavi Brazilija.

— **Dva izborna eksperimenta** sta prišla te dni v pest mestni policiji. Prvi je leta 1866. v Prebačevem rojeni, v Smartno pristojni samski ključar Jožef Prek. Navedenec je bil že mnogokrat zaradi raznih tatvin kaznovan, je bil vojaški begun, ter prehodil že skoro polovico sveta in zaradi raznih tatvin poskusil tudi tujezemsko ječe. Videl je Francijo, Švico, Italijo in še več drugih lepih

dežel, toda ko mu je postalo tam prevroče, je prišel zopet v svojo domovino, ne da bi opustil staro navado. Pobegnil je bil tudi iz prisilne delavnice in čez par let si potem prišel ogledat Ljubljano. Prijela sta ga pa dva policijska stražnika, na katerega je pa med aretovanjem na Marijinem trgu streljal, potem pa ušel v Švico. Ko se je od tam vrnil, ga je prijelo orožništvo in izročilo vojaški oblasti, ki ga je obsodilo na občno ječo in šele 4. t. m. je zagledal beli dan in jo priselkal zopet v Ljubljano, kjer so ga pa spoznali in odvedli v zapor. Našli so namreč pri njem 58 K 66 v denarja, obstoječega za 29 K iz samih krajcarjev in vinarjev, drugo pa v papirju, o čemer ni hotel ničesar povedati, kje da je vse to dobil. Sumi se, da je ta denar, posebno pa drobni kradel po cerkvenih nabiralnikih, toda ni imel še prilike ga zamenjati v debel denar. Izročili so ga sodišču. — Druga neprijetna prikazen pa je tudi ključarski pomočnik Jožef Faltin in Bukarešta. Kakor se bode še marsikdo spomnil, se je predlansko poletje po mestu izvršilo mnogo tatvin in vlovov v trgovine in trafike in da je policija nekega večera nepridiprava prišla v osebni navedenega Faltina, ki je podnevi delal pri nekem tukajšnjem mojstru za pomočnika, po noči pa je delal na „svojo roko“. Dokazalo se mu je, da je maja meseca kar v eni noči vlomil v tri trgovine. Ko je prestal zaslužen kazni, je popotoval po raznih velikih mestih, a sedaj je bil pa že tako učen, da se je preživljal le od goljufije poštne hranilničnih knjižic, katerih se je pri njem dobilo kar šest. Iz ene je razvidno, da sta bili vloženi samo 2 K, a je bilo z njimi v Trstu dvignjenih mesto dveh, 92 K. Ta se izgovarja v toliko, da je vso to imovino dobil od nekega „prijatelja“ za kojega ime se pa ne ve spomniti. Tudi tega tiča so izročili sodišču.

— **Mlada prefriganka pod ključem.** Kakor smo že včeraj poročali, je dne 5. t. m. neka neznana mlada deklica pokradla Mariji Brecljnikovi za 22 K obleke, Franciški Menardovi pa poneverila 12 K vredno pelerino. Pri prvi je rekla, da se piše Kenda in da je njen oče pristav v Trebnjem, pri drugi pa se je izdala za Grmekovo. Včeraj pa jo je ena odškodovanih strank v mestu opazila in jo pokazala policijskemu stražniku, ki jo je odpeljal v zapor. Pri sebi je imela deklina le še ukradene čevlje in poneverjeno pelerino, za drugo pa noče povedati, kje ima. Navihanka je Jerica Belentinova, roj. leta 1883. v Mirni na Dolenjskem. Lansko leto se, komaj ko, je prekoračila 16. leto svoje starosti, je Belentinova pokazala, da je rojena za nekaj „višjega“ in res to tudi izpeljala. Prišla se je ponujat v tuk. bolnišnico za usmiljenko. Ker pa ni imela izkazov, ji je prednica sicer obljubila sprejem pod pogojem, če ji te prinese. Belentinova je šla na Krko, tam se delala pri posestniku Sadarju zelo pobožno, naposled pa ga naprosila, da naj jo pelje v Ljubljano, kjer bode vstopila k „nunam“, češ, za vožnjo bodo že te povrnil. Sadar je res zapregel konjiča in potegnil dozdevno mlado „Kristusovo nevesto“ proti Ljubljani, kjer je ustavil pred deželno bolnišnico. „Pobožno“ dekle je skočilo z voza, veleč Sadarju, naj malo počaka, da boče takoj denar prinesla in šla pri enih vratih v bolnični vrt, pri drugih pa ven in hajd zopet proti Dolenjski. Sadar je čakal in čakal, in ko se mu je zdela stvar že presumljiva, je šel povprašat k prednici, ki mu pa ni mogla dati drugačne informacije, da se je siromak vsedel najbrže kaki goljufici na led. Odrinil je zopet proti domu in lumparijo naznanil oblastvu. Par mesecev potem pa je mlada „nuna“ farbala zopet po Dolenjskem kmetovalca z neko ameriško listino, to pot pa ni imela sreče, ker je prišla v zapor, kjer je morala presedeti tri mesece. Belentinova je bila že 3 leta v pobiljševalnici v Lankovici na Štajerskem, a kakor kaže, ji vse nič ne pomaga.

— **Panorama-kosmorama.** Ta teden si ogledujemo znamenitosti državice Tripolis. Kaj čudni, mnogokrat odjudni obrazi nas srečujejo, pri vsaki priliki zadenemo na karavani, ki se počasi premika po peščenih tleh tripolitanskih. Tuintam vidimo revno prebivališče zamorskih družin, ki žive najprimitivnejše življenje. Trdnjava Džamana-Durar bi sicer kljubovala še kakim srednjeveškim sulicam, nikakor pa ne modernim topovom. Glavno mesto Tripolis s svojimi nasadi tropičnih rastlin gotovo ugaja vsakemu gledalcu. Omeniti nam je med drugim še veličanske množine datljevih palm, ki so mnogemu prebivalstvu življenjski pomen. Serija je vsled svojih raznovrstnih slik vredna vsega priporočila. Prihodnji teden se razstavi Češko. — **Semenj.** Dne 8. t. m. je bilo na mesečni sejem prignanih 781 konj in vlovov, 295 krav in telet, skupaj 1076 glav. Kupčija je bila pri goveji

živini prav dobra, pri konjih srednja, ker so prišli po govejo živino Moravci in Korošci.

— **„Šramel“-kvartet** koncertuje jutri zvečer v kavarni „Prešeren“. Začetek ob 9. uri. Vstop prost.

— **V vinski kleti grand hotela „Union“** danes ob 8. zvečer „vesela godba“. Vstop prost.

* **Najnovejša novica.** Misijonarji za kosilo. V državi Kongo so divjaki napadli belgijsko misijonsko postajo Quago, pomorili devet misijonarjev ter jih pojedli.

— **Roparski umor vojaka.** Blizu Komarna je topničar Ferbar umoril in oropal vojaka 26. pešpolka Riptaka. Riptak si je bil prihranil pri vsojakih nekoliko denarja ter ga nesel domov staršem.

— **Balkon se je zrušil v gledališču v Madridu.** Ubite so tri osebe.

— **Pasivna resistenca pri poštini hranilnici na Dunaju.** Z obstrukcijo je uradništvo doseglo, da je ravnateljstvo obljubilo sledeče: osebo se pomnoži, za uradovanje nad predpisani čas se za vsako uro odškodnina zviša, uredi se avanzma tako, da pridejo pomožni uradniki lahko tudi v 9. činovni razred.

— **Pevski dom zgradijo na Dunaju.** Samo za stavbišče se je plačalo 25 milijona kron.

— **Grozovita nesreča v rudniku** se je zgodila v Inočju na Japonskem. Zgorelo je nad 100 rudarjev.

Književnost.

— **Soseda Razumnika govedoreja.** Poljudno navodilo za rejo in oskrbovanje govedi. Nemški spisal dr. L. Steuert, poslovenil Gustav Pirc. VII. zvezek „Kmetijske knjižnice“, stane 1 K s poštnino vred. Dobiva se pri kmetijski družbi v Ljubljani. Ta knjiga je v resnici poljudno kmetijsko berilo in izvrsten praktičen vodnik za vsakega živinorejca. Tudi to knjigo priporočamo.

— **Poučno potovanje v Švico** je naslov ravnokar izšli knjigi, ki jo je izdala c. kr. kmetijska družba kranjska kot VI. zvezek svoje „Kmetijske knjižnice“. Spisal Viljem Rohrmann, stane 1 K s poštnino vred. Dobiva se pri kmetijski družbi v Ljubljani. Knjiga je spisana v prid našim kmetovalcem, ki naj spoznajo, da je Švica postala prva zgledna živinorejska dežela. Knjigo toplo priporočamo, saj je njen namen povzdigniti kmetijski stan.

Telefonska in brzojavna poročila.

Črnomelj 9. januarja. Franc Šusteršič, posestnik in poštar v Črnomlju, je včeraj umrl. Mož je bil odličen redoljub, vseskozi poštena slovenska duša. Blag mu spomin!

Dunaj 9. januarja. Dasi je še precej daleč do začetka nove parlamentarne kampanje, je vendar v zbornici že zdaj prav živo. Danes je tu jako mnogo poslancev iz Češke in iz Galicije, pa tudi nekaj jih je iz drugih dežel. Vsi so prišli zaradi volilne reforme Poljaki zahtevajo za Galicko 118 mandatov in za poljsko Šlezijo 4 mandate, povrh pa so stavili še več drugih pogojev. V obče se sodi, da se bo dalo z njimi govoriti in doseči kompromis.

Dunaj 9. januarja. Tudi danes zboruje ministrski svet. Razpravlja se razen o volilni reformi in o prihodnjem zasedanju poslanske zbornice tudi še o trgovinskih pogodbah, ki se morajo uveljaviti do 1. marca. O tej stvari se bo definitivno sklepalo, ko bodo tu ogrski ministri.

Dunaj 9. januarja. Za dalmatinskega namestnika je imenovan doseganji upravitelj, dvorni svetnik Nikolaj Nardelli.

Praga 9. januarja. V nedeljo so imele žene iz najboljših krogov velik šod za splošno in enako volilno pravico za ženske.

Brno 9. januarja. Sodi se da postane dr. Žaček deželni glavar na Moravskem.

Budimpešta 9. januarja. Iz Debrecina se poroča, da je bilo tam zopet aretovanih več oseb zaradi atentata na velikega župana Kovácsa.

Carigrad 9. januarja. Fin. minister Ahmed Nasif paša je umrl. Na njegovo mesto je ime-

novan Zia-beg, ki je bil dosedaj pridelen finančni komisiji za Macedonijo.

Dunaj 9. januarja. Ministrski predsednik Fejervary je z resortnimi ministri odstopoval na Dunaj, da se domeni z avstrijsko vlado zaradi uveljavljanja trgovinskih pogodb. Pred svojim odhodom je imel dolgo konferenco z Wekerlom zaradi pogojev za spravo med krono in med koalicijo.

Petrograd 9. januarja. Uradno se razglasa, da je vojaštvo zopet napravilo v Rostovu red. Revolucijonariji so zapustili svoje utrjene pozicije in zbežali, zapustivši mnogo vsakovrstnega orožja.

Pariz 9. januarja. Danes se snide poslanska zbornica. Med večino stvarjajočim „blokom“ se je vnela močna agitacija, da se več ne izvoli sedanji predsednik Doumer, marveč mesto njega Sarrien.

London 9. januarja. Iz Harbina se poroča, da se je vojaštvo zopet začelo puntati. Železničarji štrajkajo, vsled česar morejo voziti samo vojaški vlaki.

London 9. januarja. Veliko strmenje je zbudilo pismo lorda Robertsa, ki pravi, da angleška armada ni pripravljena za vojno. Roberts zahteva enako vojaško izvežbanje vseh sposobnih mlade ničev v državi.

Izjava.*

Z ozirom na uvodni članek v »Slov. Narod« z dne 3. t. m. naslovljen: „Vnebovpijoča krivica ali najdena hranilna knjižica“ sem primoran v obrambo svoje lastne časti podati nastopno

pojasnilo.

V članku »Vnebovpijoča krivica ali najdena hranilna knjižica« je zamačal članek imena zastopnikov, zamačal je pa tudi vse tiste najmerodajnejše okoliščine, ki pojasnjujejo celo zadevo v pravi luči in ki jasno dokazujejo, da se Miha Plešec ni zgodila nikakr krivica, marveč, da le ta uvodni članek provzroča krivico podpisane.

Jaz se ne bojim javnosti podati svoje lastno ime, želim pa, da častito občinstvo vzame tudi v vednost resnični dejanski stan cele zadeve, in ta je:

Dne 10. maja 1904 je umrla Mina Plešec, zapustivši dva sina, Miho in Janeza Plešec in vnučkinjo Marijo Bedino kot zakonite dediče.

Ze na dan pogreba Marije Plešec je priznal Miha Plešec napram sodečima, da posedujejo zapuščinsko premoženje.

Pri zapuščinski razpravi dne 30. julija 1904 pa je Miha Plešec kar naravnost tajil, da bi posedoval sploh kako premoženje ranjke Mine Plešec ter trdil, da je imel pred 12 leti skozi dve leti hranilno knjižico ranjke Mine Plešec v shrambi, potem pa je Mina Plešec vzela na to knjižico iz hranilnice 400 K in jih njemu podarila, knjižico pa spravila, tako da Miha Plešec ni niste nikdar več videl.

To je jako značilno, ker Miha Plešec sedaj v članku z dne 3. t. m. trdi, da je imel tudi še pozneje do pred 5 leti neko materno hranilno knjižico v znesku per 800 K v rokah in da je ta znesek polagoma znosil za Mino Plešec iz hranilnice.

Dne 29. septembra 1904 sem prevzel šele zastopstvo Janeza Plešec in Marije Bedine in sem zaprosil zapuščinsko oblast, da uradoma poizveduje pri Kranjski hranilnici glede hranilne knjižice ranjke Mine Plešec. Zapuščinska oblast je v resnici poprašala Kranjsko hranilnico, od katere je pa dobila med drugim pojasnilo, da se nahaja več vlog pod imenom Mina Plešec, da so pa iz vzemši ene vse dvignjene.

Na to sem dobil jaz dr. Furlan dovoljenje, da poizvedujem sam pri Kranjski hranilnici radi hranilne knjižice ranjke Mine Plešec in sem izvedel, da se nahaja neka knjižica na ime Mine Plešec št. 153.943, na katero je bilo dvignjenih po smrti ranjke Mine Plešec, t. j. dne 27. julija 1904 698 K 86 v in 3. novembra 1904 40 K in da je na isto še naloženih 1200 K.

Glasom informacij, podanih mi od strank, sem smatral to knjižico za pravo, ter sem poročil to zapuščinski oblasti.

Sodišče je o tem zaslišalo Miho Plešec in ta je izjavil izrecno pred sodiščem dne 22. decembra 1904 brez vsakega prigovarjanja in vplivanja, da

*) Tiskano kot inserat za katerega je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor do- loča zakon. 115

ima reshranilno knjižico ranjke Mine Plešec v svoji posesti, da jo je pa pustil doma, da ne ve, koliko je na njo naloženega denarja, da hoče knjižico prinesiti k sodišču, ter da je zadovoljen, da se o ti knjižici vrši zapuščinska razprava. Glej akt okrajnega sodišča v Ljubljani A VIII 478/4.

Pri tej priliki je še celo vprašal navzočega sodečih Janeza Plešca, če se hoče poravnati, in koliko da hoče, a je dobil odgovor, da naj pri- nese knjižico.

V svrhu predložitve te knjižice se je imela vršiti zapuščinska razprava dne 30. dec. 1904, a Miha Plešec in knjižica sta tega dne izostala.

Vsled tega se je odredil nov na- rok na dan 12. januarja 1905 in se je povabil Miha Plešec pod zakoni- timi posledicami, — a je zopet izostal.

Radi tega se je vršila zapuščinska razprava z mojima klientoma samima in na podlagi njunih napovedb se je sestavilo zapuščinsko premoženje in med istim navedena je tudi sporna hranilna knjižica Kranjske hranilnice št. 153.943 z zneskom, ki se je po smrti ranjke Mine Plešec že dvig- nil, t. j. 698 K 66 v in 40 K ter s še nedvignjenim zneskom per 1200 kron.

Nadalje se je vstavilo med aktiva tistih 1946 K 86 v z obrestmi vred, katere je Miha Plešec še pri živ- ljenju ranjke Mine Plešec dvignil, kakor je to tudi sam končno novem- bra meseca 1904 pri Kranjski hranil- nici priznal.

Neposredno pred končanjem za- puščinske razprave dne 3. februarja 1905 priglasil se je še Miha Plešec dedičem in vsled tega prisodila se je cela zapuščina vsakemu dediču z eno tretjino.

Dokaz tega je akt okrajnega so- dišča v Ljubljani A VIII 478/4.

Na to sem tožil v imenu obeh mo- jih klientov Miha Plešca na plačilo dvetretjinske zapuščine v znesku 2191 K 74 v s 5 % obrestmi od 11. roznika 1904 pri deželnem sodišču v Ljub- ljani.

Obenem sem pa tožil pri okrajnem sodišču na plačilo ene tretjine pogreb- nih in zapuščinskih stroškov v znesku per 63 K 83 v.

Ko sta bili že obe tožbi vloženi, je prišel Miha Plešec brez vsakega povabila dne 4. sušca 1905 v mojo pi- sarno ter je izjavil, da hoče plačati.

Jaz sem ga hotel najprvo spraviti iz pisarne, češ, da z nasprotnikom ni- mam ničesar opraviti. Ker me je pa g. koncipijent Stare opozoril, da se je ravno izrazil, da hoče Miha Ple- šec plačati, sem ga vprašal, če je to istina.

Miha Plešec je to potrdil ter prosil, da naj mu povem cel račun. Jaz sem mu na to rekel, da naj pride radi prekoračenih opoldanskih ur popoldne.

Miha Plešec je pa prosil, da naj napravim račun takoj, ker ima bolne noge, da zamore iti potem domov, na kar sem z ozirom na njegovo prošnjo takoj sestavil račun in mu ga na drobno razjasnil.

Miha Plešec je izdal na to pis- meno izjavo, da je res dolžan mojima klientoma vsega skupaj z obrestmi in stroški vred vsakemu 1256 K 95 v in se je zavezal ta znesek do 9. sušca 1905 do 1/2 9 ure zjutraj plačati, to radi tega, ker je bila razprava odredjena na 9. uro istega dne.

Miha Plešec je izrecno pou- darjal, da bo hranilno knjižico ranjke Mine Plešec realizo- val in meni prinesel denar iz taiste.

Ko sem ga opozoril, da je na knjižici že sodna prepo- ved, rekel je, da prinese knji- žico meni, da jo jaz reali- zujem.

Ker ni bilo plačila, šel sem 9. sušca 1905 k razpravi, pri kateri se je kot nasprotnik zgledal g. dr. Ivana Tav- čarja namestnik, g. dr. Konrad Vodusek.

Vsled plačilne obljube, katero je izdal Miha Plešec v pisni obliki in na podlagi zapisežene izpovedbe mojega koncipijenta g. Stareta in moje lastne, je bil Miha Plešec obsojen na prvi in drugi inštan- ci, da plača mojima klientoma 2513 K 90 v s pp. — in je sodišče v razlogih izreklo, da so ugovori Miha Plešca na- ravnost neverjetni in hudo- mušni.

Dokaz tega je akt deželnega so- dišča v Ljubljani Cg I 69/5.

Ko je bila ta pravna zadeva v pri- zivnem stadiju, je pa g. dr. Tavčar sam v imenu Miha Plešca naprosil, da se to baje zarubljeno hranilno knji- žico št. 153.943 amortizuje.

Dokaz: Akt deželnega sodišča v Ljub- ljani T 7/5.

Da, dr. Tavčar kot zastopnik Miha Plešca je bil sam prepričan, da je ravnokar omenjena knjižica last Miha Plešca, kar je predlagal z vlogo z dne 10. listopada v svrhu izter- janja svojega ekspenzarja v še osta- lem znesku per 241 K 98 v rubež te knjižice in dr. Tavčar trdi izrecno

v dotični izvršilni prošnji, da je ome- njena knjižica last Miha Plešca.

Dr. Tavčar, ki je torej kot za- stopnik Miha Plešca tekmo cele pravde trdil, da Miha Plešec te knjižice sploh nima, — je bil po kon- čani pravdi o verodostojnosti svojega klienta tako prepričan, da je sam v izterjanje svojega lastnega ek- spenzarja zarubil Miha Pleščeve pravice iz te sporne knjižice, trdeč v dotični svoji vlogi, da je ta knjižica last Miha Plešca.

Miha Plešec je prišel 16 vi- notoka 1905 torej že davno po kon- čani pravdi zopet v mojo pisarno brez vsakega povabila, da plača pravne stroške in pri tej priliki pred 4 urad- niki izjavil:

da je res imel tu sporno hranilno knjižico, da mu jo je pa gotovo vzela žena, in da bi gotovo ne prišlo do te pravde, ako bi ne imel tako slabih svetovalcev.

Novembra meseca pa se je zgledil neki Oman s hranilno knjižico št. 153.943 ter je zahteval, da ustavim jaz rubež na to knjižico, ker je baje nje- gova last, zahteval pa je tudi, da ustavi dr. Tavčar amortizacijo in rubež te knjižice.

Moji dve stranki sta se med tem z Miho Pleščem poravnali, vsled česar sem jaz takoj ustavil rubež na to knjižico, ne da bi imel sodniškega dokaza, čigava last da je.

Ravno tako ustavila se je amorti- zacija in eksekucija uvedena po dr. Tavčarju.

Sedaj pa smem opravičeno prašati, kakšno krivico sem provzročil jaz Mihi Plešču, kateri je

1.) 30. malega srpana pred sodiščem priznal, da sporno knjižico poseduje;

2.) kateri je 4. kimavca 1905 v ustni in pisni obliki v moji pisarni priznal, da poseduje hranilno knjižico ranjke Mine Plešec in da hoče plačati mojima klientoma 2513 K 90 v;

3.) dne 16. vinotoka 1905 pri pla- čilu ekspenzarja izrecno trdil, da je bil žrtev slabih svetovalcev, ter da je knji- žico imel, a mu jo je bržkone soproga vzela;

4.) svojega lastnega zastopnika pre- pričal, da je pustil to knjižico amorti- zirati;

5.) istega dr. Tavčarja prepri- čal, da je ta knjižica njegova, tako da jo je g. dr. Tavčar za svoj ekpen- zar celo zarubil.

Pri tem dejanskem stanu je torej sicer mogoče, da Mina Plešec ni zapustila hranilne knjižice št. 153.943, gotovo pa je, da je Mina Plešec zapustila hranilno knjižico najmanj v vrednosti 1938 K in da je to knjižico posedoval Miha Plešec, ker je po- sest te knjižice Miha Plešec sam pred in po pravdi priznal in obljubil plačilo.

Kdor pozna kmeta, ve prav dobro, da isti gotovo ne obljubi plačilo 2513 K 90 v, ne da bi bil dolžan.

Če se je torej glede številke hranilne knjižice vrnila res kaka pomota, je to pomoto zakrivil Miha Plešec sam s svojimi izjavami in vedenjem pred zapuščinskim sodiščem. Sicer se pa v predležem slučaju ni šlo za šte- vilko hranilne knjižice, marveč za go- tov denar ranjke Mine Plešec in o katerem je Miha Plešec pred in po pravdi trdil, da ga je imel. Toliko v pojasnilo.

Dr. Josip Furlan.

Ognja in vloga varne blagajnice Henky (Litvin) Dunaj XVII/3. 19

30.000 jlt. je v rabi od leta 1880. Izdelek prve vrste, ki se je obnesel sijajno. Če- neje nego povsod drugod. 2851

„Le Griffon“
najboljši cigaretni papir.
21 Dobiva se povsod. 1079

Prsni sok
napravljen iz trpotčevega izvlečka z apnenč. železom.
Ublažuje kašelj, razkrajja slino, izpušča vlagu, odstranjuje hripa- vost in je zaradi vsebine železa obenem izvrstno ojačevalno in kri- tvorodno sredstvo.
Prijeten samo s polg stoječo oblastno deponirano varstveno znamko. Cena originalni steklenici K 2 20, po pošti 40 h več za sva- roj in vorni list (poštnino ne vračunaj).
Izdelovalnica in glavna zaloga:
lekarna pri sv. Frančišku
Dunaj V/2, Schönbrunnerstr. 107.
V Ljubljani ga prodaja:
U. pl. Trkóczy, Mestni trg 4.

Bol tolažeče rdeče mazilo.
3748 6
To antirevmatsko mazilo pripravljeno iz aromatskih rastlinskih sokov miri mišice in živce, krepih in poživlja. Samo pristno s polg stoječo oblast- veno deponirano varstveno znamko. Originalna steklenica stane 3 K. Po pošti 40 h več za sva- roj in vorni list (poštnino ne vračunaj).
Izdelovalnica in glavna zaloga:
lekarna pri sv. Frančišku
Dunaj V/2, Schönbrunnerstr. 170.

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las
deluje najboljšo priznana
Tanno-chinin tinktura na lase

katera okrepčuje lasišče, odstra- njuje luske in preprečuje izpa- danje las.

1 steklenica z navodlom 1 K. Razpošilja se s obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil, medicinal. vin, specialit- et, najfinjših parfumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod l. t. d.

Dež. lekarna Milana Lousteka
v Ljubljani, Resljova cesta št. 1
volog novozgrajenega Fran Jožefovega jubil. mostu. 49-1

Umrli so v Ljubljani.

Dne 5. januarja: Fran Dane, mizar, 49 let, Dolenjska cesta 8, Delirium tremens. — Jera Fabian, delavka, 53 let, Radeckga ce- sta 11, sekundarna topost.

Dne 6. januarja: Marija Verhovnik, go- stija, 73 let, Na zavrtih 12, ostarelost.

Dne 7. januarja: Marija pl. Höffern, zasebnica, 60 let, Sodniške ulice 4, jetika.

Dne 8. januarja: Fran Leben, delavec, 82 let, Hauptmanica 1, srčna hiba.

V deželni bolnici:

Dne 2. januarja: Ivan Kreč, krojačev sin, 1 dan, življenske slabosti.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi dun. borze 9. januarja 1906.

Naložbeni papirji	Denar	Blago
4 1/2 % majska renta	99-90	100-10
4 1/2 % srebrna renta	99-90	100-10
4 % avstr. kronska renta	100-—	100-20
4 % zлата	117-85	118-05
4 % ogrska kronska renta	95-80	96-—
4 % zлата	114-55	114-75
4 % posojilo dež. Kranjske	99-50	101-—
4 1/2 % posojilo mesta Sp.	100-60	101-60
4 1/2 % posojilo mesta Zg.	100-—	100-—
4 1/2 % bos.-herc. železn. posojilo 1902	100-50	101-50
4 % češka dež. banka k. o.	99-75	99-95
4 % z. o.	99-80	100-05
4 1/2 % zast. pisma gal. dež.	100-40	101-40
4 1/2 % hipotečne banke	106-30	107-30
4 1/2 % pešt. kom. k. o. z	100-50	101-50
4 1/2 % zast. pisma innerst. hranilnice	100-—	100-50
4 1/2 % zast. pisma ogr. centr. dež. hranilnice	100-—	100-50
4 1/2 % z. pis. ogr. hip. ban.	100-10	101-10
4 1/2 % obl. ogr. lokalnih železn. d. dr.	99-50	100-50
4 1/2 % obl. češke ind. banke	100-—	101-—
4 % prior. lok. želez. Trst-	99-90	—
Poreč	—	—
4 % prior. dolenjskih žel.	99-50	100-—
3 % prior. juž. žel. kup. 1/2 1/2	317-25	319-25
4 1/2 % avstr. pos. za žel. p. e.	100-75	101-75

Srečke	190-—	192-—
Srečke od 1. 1360 1/2	290-—	291-—
„ od 1. 1364	161-—	163-—
„ tisk.	292-—	302-—
„ zem. kred. I. emisije	291-—	301-—
„ „ II.	260-—	268-—
„ ogrske hip. banke	102-—	111-—
„ srbske & frs. 100-—	148-25	149-25
„ turške	24-50	26-50
Basilika	473-—	484-—
Kreditne	78-—	82-—
Inomoške	91-50	99-50
Krakovske	62-—	68-—
Ljubljanske	51-75	53-75
Avstr. rdeč. križa	32-—	34-—
Ogr.	59-—	62-—
Rudolfove	73-—	76-50
Salcburške	525-—	535-—
Dunajske kom.	—	—

Delnice.	120-75	121-75
Južne železnice	669-75	670-75
Državne železnice	1631-—	1640-—
Avstr.-ogr. bančne deln.	675-10	676-10
Avstr. kreditne banke	785-50	786-50
Ogrske	246-—	247-—
Zivnostenske	666-—	670-—
Premogopok v Mostu (Brux)	529-—	530-—
Alpske montan	2572-—	2582-—
Praške žel. ind. dr.	526-50	527-50
Rima-Murányi	272-—	275-—
Trboveljske prem. družbe	562-—	566-—
Avstr. orožne tovr. družbe	164-—	166-—
Češke sladkorne družbe	—	—

Valute.	11-—	11-38
C. kr. cekin	19-17	19-19
20 franki	23-53	23-60
20 marke	23-94	24-—
Sovereigns	117-60	117-80
Laški bankovci	95-70	95-90
Rubli	250-—	250-50
Dolarji	4-84	5-—

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 9. januarja 1906.

Termin.	100 kg K	17-08
Pšenica za april	100	16-76
„ oktober	100	14-10
Rž	100	13-56
„ maj	100	14-26
Koruzi	100	—
Oves	100	—

Efektiv.
Malo prijetnejše.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 806-2. Srednji letni tlak 736-0 mm.

Januar	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
7. 8. sv.	731-5	1-0	sl. jvzh	megla	
8. 7. j.	728-4	0-5	sl. jug	megla	
9. 2. dup	723-6	1-5	sl. jvzh	dež	
8. 8. sv.	722-8	2-7	sl. svzh.	dež	
9. 7. mj.	724-8	1-0	brezvetr.	megla	
10. 2. dup	729-0	1-6	sl. jug	oblačno	

Srednja predvčerajšnja in včerajšnja tempe- ratura: — 1-5° in — 1-2°; norm.: — 2-7° in — 2-7°. Mokrina v 24 urah 4-1 mm in 4-6 mm.

Zahvala.

Občinski urad Mala gora pri Kočevju se zahvaljuje Kranjski hranilnici v Ljubljani za znesek 175 K in Vzemni zavarovalnici proti požaru v Gradcu za znesek 75 kron, katera zneska sta bila darovana za nabavo ognjegašnega orodja.

Občinski urad v Mali gori

dne 6. januarja 1906.

Fr. Perz, obč. predst.

Zahvala.

Vsem, ki so umrli gospe

Mariji pl. Höffern

izkazovali sočutje in tolažbo med bo- leznijo in ob smrti, kakor tudi vsem, ki so preblogo pokojnico spremili k večnemu počitku, izrekajo tem potom najiskrenejšo zahvalo 131

žalujoči ostali.

V Ljubljani, 9. januarja 1906.

Zahvala.

Za mnoge dokaze srčnega sočutja med boleznijo in ob smrti našega iskreno ljubljenega, nepozabnega očeta, preblagorodnega gospoda

KARLA KOMP,

c. kr. majorja v pok., imetnika vo aške zaslužen svetinje in rdečem traku, vojne svetinje in službenega znaka II vrste itd.

Zahvala.

Za mnogobrojne čestitke, kate e mi dole povodom 70letnice, ni mi goče posebej zahvaliti se vsakemu prijatelju, vsled česar izrekam tem vsem mojo najiskrejšo zahvalo. Posebno me pa veže dolžnost zahvaliti se ravateljstvu in nadzornemu svetu „Vzajemno gospodarskega društva“ ter njegovima delavcem prebagovalnemu gospodu Vinke Gregoriču in prečastitemu gospodu kanoniku Antonu Keržiču za taen večer, kojega se mi je prišlo ob priliki tega praznovanja.

Zahvaljujem se pa tudi prebagovalnemu gospodu Iv. Križariču, ljublj. županu, za predstojništvu Ursulinskega saštana, gg. tovarišem uradni „Vz. podpor. društva“ za darjeno spominsko sliko in vsem drugim.

Z velespoštovanjem

Rajko Samsa

e. kr. ravatelj dež. deske v p. in ravatelj „Vzajemno podpor. društva“ v Ljubljani

V najem se dajo trgovinski prostori

stanovanjem, ki leže na jako prometnem mestu na Zagrebški cesti v Karlovcu na bli. Primeren položaj za trgovino z mešanimi blagom in z železnino ter z žitom. 129-1 Interesenti naj se blagovoljno obrniti na g. Katica v Karlovcu, Hrvaško.

Kavarna „PREŠEREN“

Jutri, 10. januarja t. l.

KONCERT

Šramel“-kvarteta.

Začetek ob 9. uri. Vstop prost.

Spretnega

inkviziterja

pod ugodnimi pogoji na Kranjskem dolgo posiljoča zavarovalnica za denje in zoper nezgode.

Več pove upravništvo „Slovenskega rodar“.

17-3

Hiše na prodaj!

ako ugodna prilika za trgovce in obrtnike:

na v Šmartnem pri Litiji, posebno primerna za pekovski obrt;

na v Trebnjem, posebno primerna špecerijsko ali manufakturno

rovinu 124-1

oddasta v najem pod jako ugodnimi pogoji.

Pod še ugodnejšimi pogoji pa se prodaje.

Ponudbe na uprav. „Slov. Nar.“

Vila

na Polzeli v Savinski dolini

takoj pod zelo ugodnimi pogoji in nizki ceni

proda.

Vila je na kolodvoru, zidana na visoki legi (Hochparterre), ima 3 sobe in parketna (Parquetboden), 1 kabinet, dvorano, kuhinjo, 2 za jedilne reči, verando, pod verando lepa

terasa in stranišče. V prvem nadstropju ste

veliki izbi z dvema balkonoma, 1 kabinet, predzoba, kuhinja, izba za jedilne reči.

Na se še kuhinja za perilo, dve kleti

garara na prostem, velik vit za sadno drevje

zelenjavo, kegljišče, hlev in dvorišče za pe-

čino, kopališče tik potoka. Davka prosta

polzele v okolici in tri velike tovarne za lesne

delke. V doglednem času bode od Polzele na

mnik železni hlapec žvižgal. Polzele ima

eno veselo bodočnost. 116-1

Jejte 3069 13

he, omake, močnate jedi i t. d.

pa si

prihranite

draga sveža jajca.

Rabite

za pripravljane

„Pacific“

močnati preparat iz posušenih

kurjih jajec.

zavitkih od 10 vinarjev naprej.

Napredaj povsod.

Generalna zaloga za Avstrijsko:

Ludvik Wild

Dunaj, VI. Magdalenenstr. 14 48.

Edina prodaja za Štajersko, Koroško in Kranjsko:

Engelhof & Comp.

Gradee, Moserhofgasse šte. 45.

Trgovski pomočnik

vešč želez. in špecerijake stroke želi svojo sedanjo službo spremeniti iz mesta na deželo.

19-2

Vpraša naj se na uprav. „Sl. Nar.“

Pes bernardinec

ki sliši na ime „Barl“, se je izgubil. Najditelj naj ga pripelje proti nagradi v Kolodvorske ulice št. 7 v Ljubljani. 128

Mlad trgovski pomočnik

izurjen v manufakturni in špecerijaki stroki, išče službo pod ugodnimi pogoji. 130-1

Naslov pove uprav. „Slov. Nar.“

Agentje, provizijski potovalci ali zastopniki!

Za nov, vedno rabljiv predmet se pa vseh krajih na Kranjskem sprejemajo

agenti

proti visoki proviziji. 112-1

Ponudbe na naslov: V. Kircher, Graz, Schönaugasse 10.

Talanda cejlonski čaj

Znamka prve vrste

posebne izdatnosti

Naprodaj v zavitkih od 20 h

do 2 K v drogerijah in špecerijah. 41 61-7

Ravnokar je izšla

KORISTKA.

Povest iz gledaliških krogov ljubljanskih v polupreteklem času.

(Ponatis iz „Slov. Naroda“)

Ta povest je jako zanimiva ter izbornopisuje dogodke neke koristke izza časa Mondheimovega gledališkega ravnateljstva.

Cena broširano 80 v., po pošti 1 K.

Dobi se v knjigarni

L. SCHWENTNER v Ljubljani

Prešernove ulice.

Prešernove ulice.

Prešernove ulice.

Prešernove ulice.

Prešernove ulice.

Prešernove ulice.

Prešernove ulice.

Prešernove ulice.

Prešernove ulice.

Prešernove ulice.

Prešernove ulice.

Prešernove ulice.

Prešernove ulice.

Prešernove ulice.

Prešernove ulice.

Prešernove ulice.

Prešernove ulice.

Prešernove ulice.

Prešernove ulice.

Prešernove ulice.

Soba

nemeblirana, z električno razsvetljavo, s posebnim vhodom, svetla in lepa, se ceno odda kakemu gospodu.

Beruh Marko

25-3 na Poljanskem nasipu 14.

Trgovina

z mešanim blagom na deželi se takoj kupi.

Ponudbe pod „Ugodni pogoji“ pošto ležeče Ljubljana. 19 2

Učenec

se sprejme takoj v trgovino z meš. blagom. Stanovanje in hrana prosto.

Al. Jerančič v Ljubljani

24-3 Karlovska cesta 8.

Šivilja

se priporoča častitim damam v hiše. Sprejme se tudi delo na dom. Zua samostojno rezati je izurjena v belem perilu in otroških oblekah. Poizve se pri gospe Jenko Rožne ulice šte. 9.

Ponudbe z referencami pod šifro „Avale“ na uprav. „Slov. Naroda“.

Kot sotrudnik

v kako večjo, dobro idočo trgovino v mestu ali na deželi želi vstopiti mlad (29 l.) trgovsko usposobljen sramec. Razpolaga z nekoliko tisoči kron v gotovini ki bi jih bil pripravljen proti osiguranju ev. v podjetje investirati. 30-3

Ponudbe z referencami pod šifro „Avale“ na uprav. „Slov. Naroda“.

V najem ali na račun se da hotel „pri pošti“

v Novem mestu.

Več pove lastnik. 16-2

Sprejme se poslovodja

za večjo trgovino oziroma podružnico, ki bi jo lahko vodil popolnoma samostojno in 57 2

dva močna učenca

iz boljše hiše. Prednost imajo oni, ki so dovršili kak gimnazijski razred.

J. Krašovic.

Jesenice — Gorenjsko.

Jesenice — Gorenjsko.

Jesenice — Gorenjsko.

Jesenice — Gorenjsko.

Jesenice — Gorenjsko.

Jesenice — Gorenjsko.

Jesenice — Gorenjsko.

Jesenice — Gorenjsko.

Jesenice — Gorenjsko.

Jesenice — Gorenjsko.

Jesenice — Gorenjsko.

Jesenice — Gorenjsko.

Jesenice — Gorenjsko.

Jesenice — Gorenjsko.

Jesenice — Gorenjsko.

Jesenice — Gorenjsko.

Jesenice — Gorenjsko.

Jesenice — Gorenjsko.

Jesenice — Gorenjsko.

Jesenice — Gorenjsko.

Jesenice — Gorenjsko.

Jesenice — Gorenjsko.

Vajenca

sprejme trgovina z mešanim blagom in deželimi pridelki F. Skušek v Metliki na Dolenjskem. 31-3

V najem se da za maj malo sličnato stanovanje

z uporabo vrta na Lončarski stezi šte. 6. Stranke, ki delajo v tovarnah ali trgovinah, imajo prednost, ker gospodinja hodi skozi kuhinjo. 47-2

Izjava.

Anton in Ana Anžič, posestnika in mesarja v Ljubljani, Poljanska cesta št. 74 naznanjajo, da nima najnu doleteti sinu Albin Anžič pravice v najinem imenu ali za naju sklepati kupčije ali kake druge pogodbe; midva sploh nista plačnika za nikake njegove obveznosti in dolgove. 107

V Ljubljani, 9. prosinca 1906.

Prodajniško opravilo

in pisalno mizo.

Ogleda se lahko pri ge. grofici A. Lichterberg v Sp. Šiški pri Ljubljani. 46-2

Luka Senica

trgovec v Podgorju pri Sevnici. (Štajersko.)

Na nobeni mizi bi ne smelo manjkati

Strossmayerjeve slivovke

(letnik 1897)

prirodni pridelki prve vrste iz kleti ekscelence pok. škola dr. J. J. Strossmayerja, ki jo prodaja

D. Reichsmann sin v Dlakovem (Slavonija). 3744 20

Poštni zavoj z 2 litri franko K 6.—.

Pri naročilih naj se navede tudi kraj, kjer je pristojna finančna straža.

Poslano.

V stanovanju zgorela!

Sestra člana gosposke zbornice dr. Morica viteza Schreinerja v Gradcu, Klotilda pl. Schreiner je 3. januarja 1906 ponoči zgorela v svojem stanovanju.

Taki slučaj se ne morejo prirediti, ako je v hiši

„Minimax“

najboljše in najcenejše ročno gasilno orodje.

Ni ključ! Ni sesalka! Ni cev! Vsak otrok more rabiti to gasilno orodje. 123

Nad 1000 priporočil.

Prospekti se dobivajo brezplačno pri družbi „Minimax“

Ljubljana, Stari trg šte. 19.

5 kron in več zaslužka na dan!

Iščejo se osebe obeh spolov, ki bi pletle na naših strojih. — Preprosto in hitro delo vse leto doma. — Ni treba znati ničesar. — Oddaljenost ne škodi nič in blago prodamo mi.

Družba pletilnih strojev za domače delavce 3477 30

THOS. H. WHITTICK & Co.

Praga, Petrske náměstí 7-156. Trst, Viala Campanile 13-156.

Naznanilo.

Podpisana naznanjajo, da sva s 4. januarjem prevzela

tovarniško restavracijo v Goričanah

pri Medvodah.

Zagotavljamo, da bova postregla z najboljšimi dolenjskimi in drugimi vini, s pivom in s svežimi jedmi ter prosiva za mnogobrojen obisk in se priporočava z odličnim spoštovanjem

63-8

Anton in Ana Kummer.

Anton in Ana Kummer.

Anton in Ana Kummer.

Anton in Ana Kummer.

Anton in Ana Kummer.

Anton in Ana Kummer.

Anton in Ana Kummer.

Anton in Ana Kummer.

Anton in Ana Kummer.

Anton in Ana Kummer.

Anton in Ana Kummer.

Anton in Ana Kummer.

Vajenca

sprejme takoj trgovina manufakturnega blaga. 120

Ponudbe naj se pošiljajo na Ivan Kovač, trgovec v Škofji Loki.

Stelaže in pudelni

za modno ali manufakturno trgovino itd. se zaradi opustitve trgovine ceno prodajo. 79-2

Poizve se na Starem trgu št. 11.

Službe išče ekonom

strogo zanesljiv, z diplomom, izšolan v Švici, slov. in nemšk. jezika zmožen, 22 let star ter vojak; dosedaj cenilec poljskih in gozdnih parcel. Sprejme tudi kako drugo uradniško službo. 55-2

Naslov pove uprav. „Slov. Nar.“

Tik tovarne za testenine v Sp. Šiški se odda lepo, pripravno

stanovanje

v pritličju s 3 sobami in pritlikinami za februar ali pozneje po ugodni ceni. 113-1

Hiša

je na prodaj

Glince št. 58 pri Ljubljani.

Izurjenega strojepisca

sprejme 109-1

notar Hudovernik v Ljubljani

s 15. januarjem t. l.

Išče se lovec in logar

oženjen, ter mora biti dober lovec. Nastop službe 1. marca t. l.

Lastnoročno pisane ponudbe s prepisi izpričeval je poslati na graščino Hruševac, pošta Velika Gorica, Hrvaško. 118-1

Išče se vrtnar in vinogradnik

(viničar)

neoznjen, ki razume hrvaško in nemško ter da je več v negovanju zgodnje zelenjave. 119-1

Lastnoročno pisane ponudbe s prepisi izpričeval je poslati na graščino Hruševac, pošta Velika Gorica, Hrvaško.

Hruševac, pošta Velika Gorica, Hrvaško.

Hruševac, pošta Velika Gorica, Hrvaško.

Hruševac, pošta Velika Gorica, Hrvaško.

Hruševac, pošta Velika Gorica, Hrvaško.

Hruševac, pošta Velika Gorica, Hrvaško.

Hruševac, pošta Velika Gorica, Hrvaško.

Hruševac, pošta Velika Gorica, Hrvaško.

Hruševac, pošta Velika Gorica, Hrvaško.

Hruševac, pošta Velika Gorica, Hrvaško.

Hruševac, pošta Velika Gorica, Hrvaško.

Hruševac, pošta Velika Gorica, Hrvaško.

Hruševac, pošta Velika Gorica, Hrvaško.

Hruševac, pošta Velika Gorica, Hrvaško.

Hruševac, pošta Velika Gorica, Hrvaško.

Hruševac, pošta Velika Gorica, Hrvaško.

Hruševac, pošta Velika Gorica, Hrvaško.

Hruševac, pošta Velika Gorica, Hrvaško.

Hruševac, pošta Velika Gorica, Hrvaško.

Hruševac, pošta Velika Gorica, Hrvaško.

Hruševac, pošta Velika Gorica, Hrvaško.

Hruševac, pošta Velika Gorica, Hrvaško.

Zdravo spanje je za dojenčke iste vrednosti, kakor dobra hrana. Mnogo dojenčkov pa se ne more zvečer umiriti, marveč zelo vpijejo. Ta pojav pa se ne sme prištevati — kar stariši večkrat napačno store — razburjenosti otroka. Vzrok temu je večkrat časovno zaprtje in napetost v trebuhu, katero povzročuje preobilo zauživanje navadnega mleka. Ako se pa pridene primerno razredčenemu navadnemu mleku Kufekejeva moka za otroke, ki povzročuje, da se mleko v otroškem želodcu na primerno drobne koščke zgosti in je lahko prebavljivo, poneha časovno zaprtje, in otroci, katerih ne muči več črevesna napetost, zvečer mirno zaspe.

Društvo zdravnikov na Kranjskem razpisuje za tekoče leto

razdelitev dr. Löschner-Maderjeve ustanove

do katere imajo pravico nepremožne vdove in sirote zdravnikov, ki so bili do smrti člani društva. — Z uradnimi dokazili opremljene prošnje je vložiti najdalje do konca januarja tega leta na društveni odbor.

103

Mestni fizik dr. J. Kopriwa,
t. č. predsednik.

Gostilna v najem.

V „Narodnem domu“ v Ljubljani je s 1. aprilom t. l. v najem odati društvena gostilna s kavarno in lepim kegljiščem. Z gostilno je združen lep, prostoren, senčnat vrt in pa arena, oboje prav pripravo za raznovrstne veselice, zabave, koncerte itd. Vsi prostori se dajo v najem pod jako ugodnimi pogoji. Pojasnila daje in ponudbe sprejema društveno predsedstvo.

114—1

Iz predsedstva »Narodnega doma«:
Dr. vit. Bleiweis-Trsteniški.

I. društvo hišnih posestnikov v Ljubljani

sklicuje na dan 10. t. m. (sreda) ob 8. uri zvečer v malo dvorano hotela „Union“

shod ljubljanskih hišnih posestnikov.

Udeležil se bode shoda tudi gospod **Edgar pl. Felsenberg** od osrednjega društva dunajskih društev hišnih posestnikov, ki bode predaval o presnovi hišnega davka v Avstriji in o osnovi osrednje zveze društev hišnih posestnikov v Avstriji. Obenem bode predlagal g. **dr. V. Gregorič** petico na c. kr. finančno ministrstvo, da se zviša vzdrževalna kvota poslopij od 15% na 30%, kar se je že v drugih mestih vpeljalo.

Ker se bodo točke obravnavale, katere tangirajo interese hišnih posestnikov v obče, blagovole naj se p. n. hišni posestniki udeležiti zborovanja.

Dr. V. Gregorič,
t. č. podpredsednik.

117

Società anonima per la utilizzazione delle farre idrauliche della Dalmazia-Tirola.
Dolniska glavica K 8.000.000.

Sedež v Trstu.

Tvornica v Šibeniku.

Primissima Calcium Carbide.

Pri odjemu najmanj 100 kilogramov

po 26 K za 100 kilogramov

4055—6

netto-teže (ne brutto za netto) v zavojih po 50 ali 100 kilogramov, embalaža brezplačno, z vseh postaj avstro-ogrsko monarhije, po povzetju ali če se naprej pošlje znesek. Granuliran Carbide v zrnih po 1/2, 1/3, 1/4 in 1/5 tona, 4 K več, t. j. po K 30.—.

Specialni rabat za cele vagone od 10.000 kilogramov dalje.

Kupi
samo z varstveno znamko „piščo angel“ 3616 17
gramofon
ki so priznani najboljši in tudi vrlo primerni
za božična darila.

Aparate od K 45.— naprej tudi na obroke, prodaja

RUDOLF WEBER
urar v Ljubljani
na Dunajski cesti 20
nasproti kavarni „Evropa“

Nove slov. plošče za gramofon
moški glasovi:
„Naprej zastava Slave“, — „U boj“, — „Slovenske pesmi“, — „Al me boš kaj rada imela“, — „Zagorski zvonovi“, — „Kje so moje rožice“.

Tamburanje:
„Sokolska koračnica“, — „Liepa naša domovina“.

Prva ljubljanska mlekarna.

Naznanilo.

Slavnemu p. n. občinstvu si usojam vljudo naznaniti, da sem

prodajalno mleka

in družih mlečnih izdelkov

v Prešernovih ulicah št. 5 v Ljubljani

na dvorišču na levo z današnjim dnevom

zopet odprl.

Vsem prejšnjim in novim cenjenim odjemalcem se zopet najtopleje priporočam in bilježim z odličnim spoštovanjem

Drag. Seliskar.

26—3

Za ponudbo za
žimnata adra (tla za sita)
prosi (v nemškem jeziku) 70—2

G. H. FLAMMIGER, Siebfabrik
in Halucwalde, Sachsen.

Kupim hišo

v Špitalskih ali Prešernovih ulicah oz. na Sv. Petra cesti, na Mestnem trgu ali Pred Škofijo. Ponudbe pod šifro 1906 pošte restante glavna pošta Ljubljana do 15. januarja. 23—3

Ustanovljeno leta 1842.

ČRKOSLIKARJA, SLIKARJA
NAPIŠOV IN KROBOV

BRATA EBERL

LJUBLJANA, Miklošičeva cesta št. 6.
Igriške ulice št. 6.

Telefon št. 154.

V vinski kleti grand hotela

„UNION“

danes zvečer ob 8. uri

vesela godba.

Vstop prost. 125

M 10000

Pismo leži na pošti.

Josip.

95 2

GRAND PRIX

Parlška svetovna razstava 1900.

Svetovnoslavna ustna voda.
Dobiva se povsod. 3564—19

Pravkar izšlo:

Vojnjak Bogumil

Na razsvitu

Ruske študije.

Ta zanimiva knjiga je pisana objektivno, brez onega neutemeljenega slovanskega navdušenja, pa sveda tudi brez sovražne zagrizenosti. Saj jo je napisal Slovenec, Slovan. Osmislil in predstavljal naj bi si jo vsak izobražen Slovenec, da si razbistri svoje predstave in nazore o Rusiji in ruskem narodu. Marsikaj, kar se sedaj godi na Ruskem, mu postane jasno. Nesrečna vojna z Japonci, krvavi domači nemiri, silajni nenaadni uspehi revolucije: za vse to moramo iskati in najti pravih vzrokov činiteljev in ciljev. 54—3

Ukusne opremljena knjiga z izvirno risbo na ovojnem listu je izšla v založbi

L. Schwentnerja
v Ljubljani

Cena: broš. 4 K, eleg. vez. 5 K 50 h, po pošti 30 h več.

Razglas.

S sklepom c. kr. okrajnega sodišča v Ljubljani z dne 6. januarja 1906, št. A I 748/5/77, dovoljena prodaja v zapuščino zamrlega gospo šentpetrskega župnika Martina Malenška v Ljubljani spadajoče premične kakor pohištva, obleke, perilo, vinske zaloge itd. vršila se bodej

v petek, dne 12. januarja 1906

ter pričela dopoldne ob 9. uri v šentpetrskem župnišču v Ljubljani
V Ljubljani, dne 8. januarja 1906.

110—1

Aleksander Hudovernik,
c. kr. notar kot sodni komisar

Somatose

mesna beljakovina

Najodličnejše, tek zbujačo in živce oživljačo krepilno sredstvo.

703 19

Dobiva se v lekarnah in drogerijah.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

C. kr. ravnanstvo drž. železnice v Beljaku.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. oktobra 1905. leta.

ODHOD IZ LJUBLJANE jut. kol. PROGA NA TRBIŽ. Ob 12. uri 24 m. ponočni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Mali Glodniti, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, Selsthal v Ansee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. sputraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Murau, Mautern, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selsthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijane v. H., Francove v. H., Frago, Lipsko, čez Amstetten, Dunaj. — Ob 11. uri 44 m. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Mali Glodniti, Ljubno, Selsthal, Solnograd, Bad Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenz, Curich, neva, Paris, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 8. uri 58 m. popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijane v. H., Francove v. H., Karlove v. H., Frago, (v Frago rektni voz I. in II. razr.) Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponočni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo (Trst-Monakovo direktni voz I. in II. razr.). — **PROGA V NOVO MESTO IN KOČEVJE.** Osebni vlaki: Ob 7. uri 17 m. sputraj osebni vlak v Novo mesto, Straz, Toplice, Kočevje, ob 1 uri 5 m. pop. istok. — Ob 7. uri 8 m. zvečer v Novo mesto, Kočevje. — **PRIOHOD V LJUBLJANO** jut. kol. PROGA IZ TRBIŽA. Ob 2. uri 28 m. sputraj osebni vlak s Dunaja čez Amstetten, Monakovo (Monakovo-Trst direktni voz I. in II. razr.), Inomost, Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Ansee, Ljubno, Celovec, Mali Glodniti, Beljak, Ob 7. uri 12 m. sputraj osebni vlak iz Trbiž. — Ob 11. uri 10 m. dopoldne osebni vlak s Dunaja čez Amstetten, Lipsko, Frago (iz Frago direktni voz I. in II. razr.), Francove v. H., Karlove v. H., H., Marijane v. H., Budejovice, Linc, Steyr, Paris, Zeneva, Curich, Bregenz, Inomost, Zell ob jezeru, Bad Gastein, Solnograd, Ljubno, Celovec, Smohar, Pontabel. — Ob 4. ur 29 m. popoldne osebni vlak s Dunaja, Ljubno, Selsthal, Beljaka, Celovca, Malega Glodniti, Monakova, Inomost, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 06 m. sputraj osebni vlak s Dunaja, Ljubno, Beljaka, Malega Glodniti, Celovca, Pontabla, čez Selsthal od Inomost in Solnograda, čez Klein-Reifling iz Steyra Linc, Budejovic, Plzen, Marijanih varov, Heba, Francovih varov, P. Lipskega. — **PROGA V NOVEGA MESTA IN KOČEVJA.** Osebni vlaki: Ob 8. uri 44 m. sputraj osebni vlak iz Novega mesta v Kočevje, ob 2. uri 32 m. popoldne iz Straz, Toplic, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m. sputraj istok. — **ODHOD IZ LJUBLJANE** dr. kol. KAMNIK. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m. sputraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 7. uri 17 m. sputraj. — Ob 10. uri 45 m. ponočni vlak ob nedeljah in praznikih in le v oktobru. — **PRIOHOD V LJUBLJANO** dr. kol. IZ KAMNIKA. Mešani vlaki: Ob 8. uri 49 m. sputraj, ob 10. uri 59 m. dopoldne, ob 8. uri 10 m. sputraj, ob 9. uri 58 m. ponočni vlak ob nedeljah in praznikih in le v oktobru. — Nedeljske voznice: Ob 7. uri 2 m. pred krajem dne 1. oktobra.

PRVI POGOJ

za zdrav život je prava hrana. Te dajejo v obilni meri okusne teste. * nine Žnideršič & Valenčiča. *

3289—14

Novo!

Predoznanilo.

Novo!

Slavnemu občinstvu v Ljubljani in okolici si usojam najvljudnejše naznaniti, da s

14. januarjem 1906

otvorim na novo moderno urejeni

HOTEL „VEGA“

Podrobno otvoritveno naznanilo se objavi pozneje, že sedaj si pa usoja podpisani najvdaneje vabiti k mnogobrojnemu obisku za gotavljajoč vsedkar najtočnejšo in najboljšo postrežbo.

Z velespoštovanjem

Anton Maver, hotelir.

99—2